BAYAN YANI

EKİM • 2017- 09 • 8 TL (KDV Dahil) K.K.T.C 10 TL.

69

BAYAN YANI

İlahiyatçı İhsan Şenocak, babalara yönelik fetvasında; kızlarını pantolon giyip üniversiteye göndermekle onları cehennem ateşine atmakla suçladı...

Çocuk pornosunda ilk beşte, hayvan tecavüzünde birinci sıradaymışız...

İstanbul Kartal'da bulunan Cevizli Ortaokulu'nun kantinine 'kızlar' yazan pembe bir tabela ve 'erkekler' yazılı mavi renkte başka bir tabela asıldı.

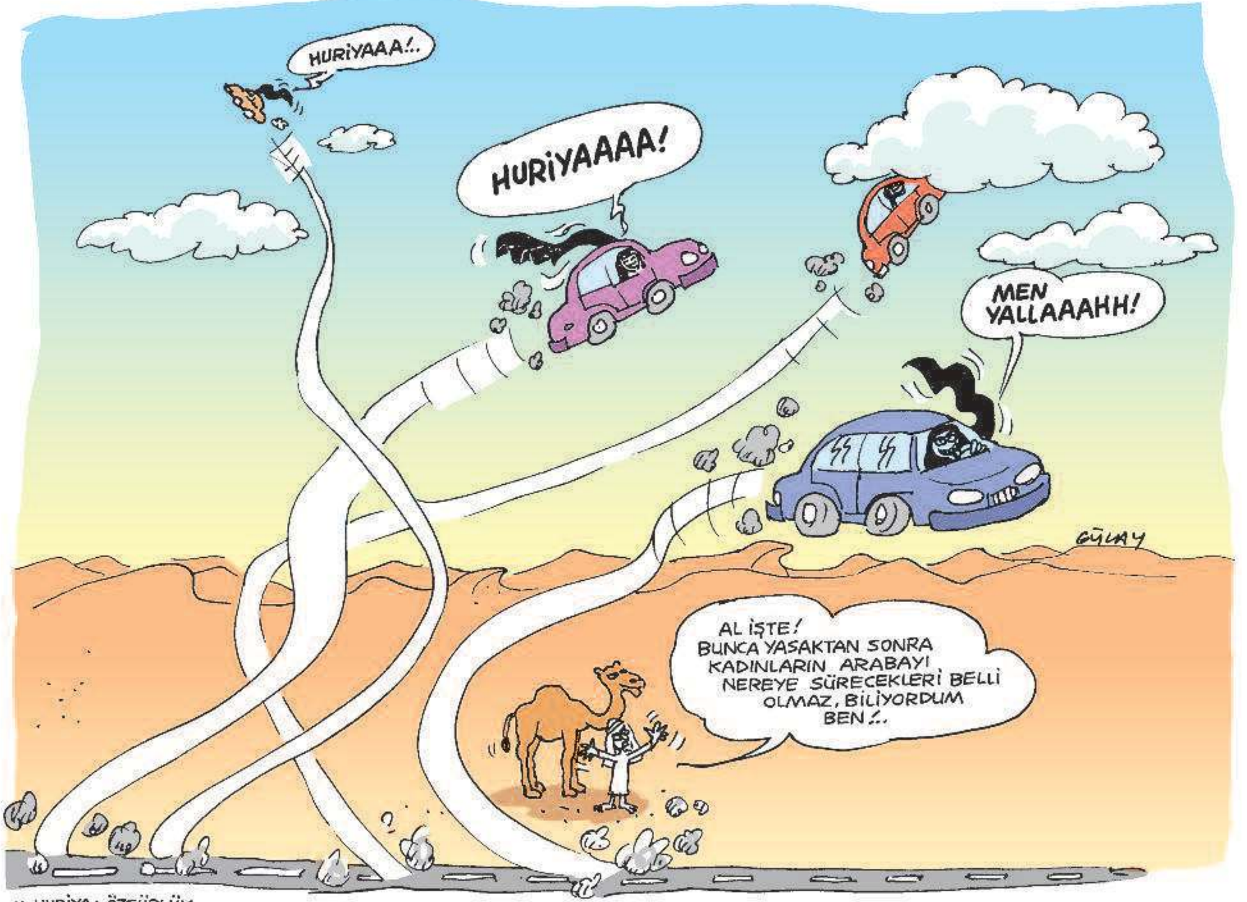

Başbakan Binali Yıldırım "İBB Başkanlığı için adınız geçiyor" iddiasına, "Bizim de burada iyi kötü bir işimiz var" diye yanıt verdi...

Şeriatla yönetilen Suudi Arabistan'da, kadınların araba kullanma yasağı kaldırıldı.

Ankara'da kendi evinde şort giydiği için apartman yöneticisine şikayet edildi...

Erdoğan, "Ben TEOG olayını istemiyorum, kaldırılması lazım" der demez TEOG iptal edildi...

Aysel Tuğluk'un annesinin mezarına gerici faşist gruplar saldırdı...

aksoyezgi@gmail.com

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

Ezgi Aksoy

• Ayın fotoğrafı: Dudaklarını eşinin dudaklarına hasretle mühürleyen **Nazire Gürsel**. Ona ve taze tahliye edilen **Kadri Gürsel**'e geçmiş olsun diyelim.

• Ayın kahini de **Star Gazetesi** olsa gerek. Daha mahkeme kararını açıklamadan, mahkeme kararını Twitter'dan açıklayarak bir mucizeye imza attı.

Star Gazetesi
@stargazete
Cumhuriyet Gazetesi davasında 6 sanığın tutukluluk halinin devamına karar verildi bit.ly/2y2ULZV
20:30 · 25 Eyl 17

• Kadri Gürsel'le eşi Nazire Gürsel'in fotoğrafına bile öfke kusuldu sosyal medyada. Yok Anadolu'ya uygun değilmiş, yok bunlar hiçbir zaman buralı olmamış falan... Biri de demiş ki "burada buna karısını alet edene..." Yahu "karısını alet etmek" ne? Flörtünü öpemiyorsun, sevdiceğini öpemiyorsun; e karını da mı öpemiyorsun?

Ayın kahini de Star Gazetesi olsa gerek. Daha mahkeme kararını açıklamadan, mahkeme kararını Twitter'dan açıklayarak bir mucizeye imza attı.

• Selim Temo'nun güzel bir yazısı vardı bu ay, "**taşra eskiden cahilliğinden utanırdı, şimdi gurur duyuyor**" diyordu. Eskiden merkezden çekinirdi, şimdi fethetti diyordu. Daha ne desin...

• Daha da fenası cehalet şahlandı, yaldır yaldır geliyor. Fethedemediği bir **bilgi** kaldı, lakin onu fethedemeyeceğini de biliyor. Onun için de bilgiye, hakikate savaş açmış durumda; bilgiyi yok etmek istiyor, bilgiyi yok etmek için geliyor.

• Kendimizi 21. yüzyılda bir garip **Galileo** gibi hissediyoruz. Sadece **düz dünya** meselesi yeniden gündeme geldiği için değil; biraz da cehaletle burun buruna geldiğimizden ve gözlerinin içine bakıp niyetini gördüğümüzden.

• Çok acayip zamanlarda yaşıyoruz. Cehalet de, bilgi de şimdiye kadar oldukları en yüksek noktadalar belki de ve karşılıklı olarak var olabiliyorlar. Bir nevi **Tolkien** romanı gibi, ama olaylar **Orta Dünya**'da değil, "**Düz Dünya**"da geçiyor.

• Dünyanın düz olduğunu iddia edenlere bilimsel cevaplar verilerek dünyanın aslında yuvarlak olduğu kanıtlanmaya çalışılıyor ya, bence bu yanlış. Öncelikle iyi niyet kursu görmeliler.

• Harran Üniversitesi veterinerlik profesörleri, helal kesimin uyuşturularak gerçekleştirilen kesimden daha iyi olduğunu, kesimden önce okunan besmele ile hayvanların beta endorfin hormonu salgıladıklarını ve bu hormonun morfinden 30 kat daha etkili olduğunu ileri sürdüler.

• Uçakta **Sezgin Tanrıkulu**'nun arkasına oturan ve Tanrıkulu'nu boğabileceğine dair "espri" yapan zatın **ceza hukuku hocası** olduğu ortaya çıktı.

• Eğitim kurumları artık örgütlü cehaletin birer virüs gibi yayıldığı, adeta enjekte edildiği yerler halini aldı. Son derece ürkütücü, distopik ve karanlık gelişmeler bunlar; minik birer espriyle geçiştirilemeyecek kadar da ciddiler.

• Fen bilgisinden **evrim teorisi**, sosyal bilimlerden **Marx** çıkarıldı; yerine kadınların kocalarına itaat etmesi ve cadı olmamak için fazla okumamalarını içeren bir dizi öğretiler konuldu. Çocuk gelinler "**genç evlilik**" adıyla normalleştirildi ve kız öğrenciler flört etme sürecinde dikkatli olmaya davet edildi, çünkü her flört evlilikle sonuçlanmayabilir, kadınlar iffetlerini korumalılar denildi. Bir okulda kız ve erkek öğrenciler için ayrı kantin denemesi çekildi. İlkokul ders kitaplarındaki görsellerde neredeyse başı açık kız öğrenci yok ve erkeklerin güç ve kuvvet yönünden daha ileri oldukları, bu yüzden de ailenin reisi oldukları belirtildi. "**Her şey eğitimle mümkün**" deniyor ya; gerçekten cehalet bile eğitimle öğretilebiliyor demek ki.

• MEB, çıkan kitaplardaki olası **bug**'ı görmüş ve daha oluşmadan olayı kontrol altına almış. Kadınlara kocalarınıza itaat edin diyor ve ekliyor; ama ateistle evlenmeyin ha. Anında müdahale, bravo!

• "**Erkeğin okumuşu kadı, kadının okumuşu cadı olur**" gibi bir ifadenin 4. sınıf ders kitaplarına girebilmiş olması, bu söyleme karşı doğru dürüst ses çıkmamış olması, kazanılmış tüm haklarımızın böyle sessiz sedasız kaybediliyor olması kahrediyor beni. Çocuğum yok, ama olsaydı sanırım cinnet geçirirdim.

• **Bilimsel ve Laik Eğitim Hareketi**'nin Kadıköy'de açtığı "**Bilim Dışı Müfredatı Durduralım**" standına demir çubuk ve sopalarla bir grup tarafından saldırı düzenlendi. Bilimsel eğitime olan nefretinizi demir çubuk ve sopalarla ortaya koymuş olmanız bi yerde çok tutarlı bir duruş gerçekten. Bravo.

• TEOG'un kaldırılmasıyla ilgili herkesin bir fikri var. Benim yok. Sadece herşeyin anlamsız bir gizem ve gizlilik içinde yapılıyor olmasını anlamıyorum. Ve bir de tabii neden gelmişti, neden gidiyor, onu da pek anladığımı söyleyemeyeceğim.

• UNICEF, Türkiye'deki eğitim sistemi ve düzeyi ile ilgili bir rapor yayınladı. Raporda, **Türkiye'de ilköğretimde cinsiyet eşitliği yok** deniliyor. Hay Allah o nerden çıktı acaba. Yani okuyan kadın

cadı olur dedik diye öyle diyorsanız, çok şaapmasaydınız keşke.

• AKP Sözcüsü **Mahir Ünal**, "**akraba evliliğini utanmadan ensest diye köşelerinde yazıyorlar**" dedi **Melis Alphan**'ı kastederek. Zaten akraba evliliği ensest değil, çocuk gelin diye bir şey yok onlar hep genç evliliği ve bir de Ahmet Hakan'a bakarsan herkesin de rızası var. Tartışma bitmiştir!

• Cemaat lideri bir zat, tesettürsüz kadınları kast ederek; "**açıl kızım, gelen öpsün, giden yalasın**" demiş. İlayiyatçı İhsan Şenocak da, "**kızlarınız pantolon giyerken yüreğiniz parçalanmıyor mu**" demiş. Valla benim yüreğim parçalanıyor ama çok başka sebeplerden.

• **İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı İrfan Fidan**, Türkiye'de hakim ve savcıların hiç olmadığı kadar tarafsız ve bağımsız olduğunu söylemiş. Hiç olmadığı kadar bağımsız şey değil mi ya, hukukun bağlayıcılığından bağımsız?

• ODTÜ ormanındaki ağaçlar kesildikten sonra **Melih Gökçek "ağaç mı istiyorsunuz, kesilen bir ağaca karşılık iki değil, üç değil, beş mislini ekicem"** açıklamasında bulundu. Şahsen ben espri mi yapıyor, yoksa ciddi mi hiç anlamadım.

• **İçişleri Bakanı Süleyman Soylu**, OHAL kalksın diyen sermayeye "**ne var OHAL'de, ne bu telaş?**" demiş. "Sizi FETÖ'den kurtardı diye Tayyip Erdoğan'a Allah razı olsun diyeceğinize, onun ayağına nasıl çelme takarım diye bir anlayış ortaya koyuyorsunuz" diye de eklemiş. OHAL kalkarsa, Erdoğan'ın ayağına çelme mi takılmış oluyormuş yani, ben bunu da anlamadım şimdi.

• Başbakan Yardımcısı **Bekir Bozdağ**, "**Gazeteciler hapiste şeklinde çok büyük bir algı operasyonu var**" demiş. Yeni Türkiye'nin en sevdiği ifadelerden biri de bu; "**algı operasyonu**". Kapsamı da çok geniş ama kısaca şöyle özetleyebiliriz: iktidarın canını sıkabilecek her şey.

• **Kadir Topbaş** istifa etti. Geride göreve geldiğinde devraldığı İstanbul'da çok farklı bir şehir kaldı. Deşilmiş, delinmiş, taşı toprağı incitilmiş bir İstanbul. Anılarımıza yer etmiş, iz bırakmış İstanbul'dan çok başka bir şehir kaldı. Siz de elbet bir gün gideceksiniz, ağaçlar kalacak demiştik; nitekim ağaçlar da kalmadı.

• Adana'daki yurt yangınında ihmali bulunan Milli Eğitim Müdürüne kınama, denetimde sahte rapor veren iki memura da birer günlük maaş kesme cezası verilmiş. Kendi adıma konuşmam gerekirse, hiç ceza vermemiş olsalardı bu kadar incinmezdim.

• 18 yaşındaki eşini kıskançlık yüzünden konuşmak için çağırdığı parkta 12 yerinden bıçaklayarak öldürmekten yargılanan Mehmet Adıyaman, "**Pişmanım, üzgünüm, beraatimi istiyorum**" demiş ilk duruşmada. Öyle ya... Bi eşşeklik yapmışsın ama büyütülecek bi şey yok.

• **Aslı Erdoğan** tutuklu olduğu süre boyunca kendisine verilen 5 ödülü almaya gidemedi. Yurtdışı çıkış yasağı olduğu için de, hala gidemiyor. Görüyorsunuz ya, bazı insanların hayatı durup dururken direnişe dönüşmüyor. Bazıları için kendi olmaya devam edebilmek, direnişlerin en büyüğü.

• Başıma bir şey gelmeyecekse, **Orhan Pamuk**'un "**6 yıl çalışıp kitap yazıyorsun, ilk soru Erdoğan oluyor**" serzenişini haklı buluyorum.

• **Adapazarı**'nda ıhlamur satmaya çalışırken zabıta tarafından elinden ıhlamurları alınan 80 yaşındaki dedenin görüntüsü gözlerimin önünden gitmiyor. Çaresizlikle öfke karışımı bir ifade oturmuştu yüzüne. Velhasıl, memleket gibi bakıyordu.

• **Yaşar Alptekin**, "**eskiden Fetocuydum, artık Menzilciyim**" demiş. Ne diyelim; Yaşar Alptekin hakikati görmüş, eğmiş başını usul usul yürüyor şimdi.

Yaşar Alptekin, "eskiden Fetocuydum, artık Menzilciyim" demiş. Ne diyelim; Yaşar Alptekin hakikati görmüş, eğmiş başını usul usul yürüyor şimdi.

• Sosyal medyada ismi lazım değil bir kişi üzerinden yürüyen (çünkü kimsenin özel hayatı bizi ilgilendirmez aslında) bu "**kadının düşmanı gene kadındır**" minvalli tartışmayı son derece çirkin buluyorum. Yıllardır süren bu "**kadın kuyruk sallamasa erkek aldatmaz**" ve "**kadınlar evli erkekleri ayartarak ne elde ediyorlar**" martavalı azalarak değil, yekten bitsin lütfen.

• Bi yogamız vardı, o da tü-kaka oldu. Oysa ki geldiğimiz şu son haliyle ülkede **serotonin** salgılatan birkaç şey kaldı elimizde, onlardan biri de **yoga moga**.

• Mayıs ayında çevreci, aktivist çift **Antalya**'da evlerinde ölü bulunmuş ve sonra tutuklanan katil zanlısı da şüpheli bir şekilde intihar etmişti. Şimdi de **Alakar Vadisi**'nde yaşamlarını sürdüren çevreci bir başka çiftin evlerine ateş açıldı. Aklıma **Latin Amerika**'da, **Amazon Bölgesi**'nde yıllardır katledilen çevreciler, aktivistler geliyor. Çok uluslu maden şirketlerine, HES şirketlerine karşı mücadele ederken kaybolan, kaybedilen, katledilen o güzel insanlar geliyor. Ve şunu hatırlıyorum; ne zaman ki çevreci aktivistlere doğruluyor namlular, o zaman hızlanıyor talan ve çevre katliamı. Ta ki artık alınacak bir şey kalmayana kadar da sürüyor.

• Kilisedeki muhafazakarlar **Papa**

Francisco'yu sapkıklıkla suçluyorlarmış. Papa'yı. Sapkınlıkla. Önceki papalara göre biraz daha liberal takıldığı için. Demek ki neymiş, radikalizm her yerde radikalizmmiş. Yani aslında bu hayatı çok da dikkate almamak lazımmış.

• Kim Jong-Un, **Trump**'ın sözlerini "savaş ilanı" olarak görmüş. Bu dalaşmayı takip etmek de çok gerilimli yahu. Ne olacaksa olsun artık, bu hikayenin sonu da 9 bölüm bir şey olmadıktan sonra final bölümünde tüm hikayenin bağlandığı Amerikan dizileri gibi olmaz umarım. Ya da olsun ya nebliim.

• Neyse biz yine de atom bombasız, selsiz, dolusuz bir Ekim ayı dileyelim. Yapraklar sararacak ve bal kabağı çıkacak. Buharda pişirin, ceviz ve tarçınla yiyin. Yanında bir de açın korku filmi izleyin. Hayat gündemle yıpratılamayacak kadar kısa...

Cadı!...

MELTEM ARIKAN
meltem@meltemarikan.com

Sosyal medyada, ilkokul dördüncü sınıf kitabında olduğu iddia edilen "Erkek okursa kadı, kadın okursa cadı olur" cümlesini düşünüp duruyorum. Bu cümle gerçekten kitapta var mı yok mu, bunu bilmiyorum…

Böyle bir cümle kesinlikle konmamıştır bile diyemiyorum, olur mu olur, ne yazık ki beni şaşırtmaz, ama umarım yanlış bir duyumdur diyorum, umarım ders kitaplarını hazırlayanların sağduyuları henüz tamamen yok olmamıştır.

Burada benim asıl ilgilendiğim konu günümüzde bile "Cadı" diye tanımlanan kadınlardan korkulması… Hala kötülük, kadınlık ve cadılığın bir bütün olarak algılanması...

Hacılara hocalara gitmek normal, hacılardan hocalardan medet ummak normal, hacılara hocalara büyü yaptırmak ya da büyü bozdurmak normal ama "cadı" olmak kötü... Cadı.... Kadın ve Cadı... Cadı ve Kadın...

Cadı, Türk Dil Kurumu'nun Türkçe sözlüğünde: 'Kötülük yaparak başkalarına zarar veren kadın, geceleri dolaşarak insanlara kötülük ettiğine inanılan hortlak, çok güzel göz' olarak tanımlanmış. Türk Dil Kurumu sözlüğünün dışında, Türkçesözlükler.com adresinde: 'Büyücü, huysuz, çirkin ihtiyar kadın. Avrupa'da putperestlik çağından gelen inanışa göre, şeytanın gücünü kullanarak büyü yolu ile insanlara kötülük eden, felaketler getiren kadın' tanımları da bulunmakta.

Kadın, cadı, şeytan, kötülük hep yan yana anılıyor. Bu arada Türkçe sözlüklerde yazıldığı gibi, Avrupa'da cadı, şeytanın gücünü kullanarak büyü yolu ile insanlara kötülük eden anlamına gelmiyor. Bu sözlüğün kullandığı tanım, Engizisyon mahkemelerinde Cadıları yakan zihniyetin tanımı ile aynı ne yazık ki... Yüzyıllar geçse bile bağnazların bakış açılarında hiçbir şey değişmiyor ve bağnazlar her zaman en çok kadınlardan korkuyor...

Belki de bağnazlarla ve bağnazlıkla mücadele etmenin yolu Cadı olmaktan geçiyordur. Kadınlar Cadılaştıkça... Kadınlar Özgürleştikçe... Kadınlar kendi güçlerini kabul ettikçe... Kadınlar doğa ile bütünleştikçe...

Cadı olmak ne şeytanın gücünü kullanmak, ne kötülük yapmak ne de başkalarına zarar vermektir. Cadılık ile Türklerin geleneklerinde de var olan Şamanlık hemen hemen aynı kültürün farklı isimlendirilmesidir. Şamanların ve Cadıların birbirlerinden farklılıkları olsa da, temelde benzerlikleri fazladır ve aynı inanç temelinden doğmuşlardır. Şamanlar da, Cadılar da iyileştirme yapabilen, doğayı ve bitkileri tanıyan, doktorların olmadığı eski çağlarda hastaların iyileşmesine, ruhların şifa bulmasına, kadınların doğurmasına yardım eden bilge kadınlardı... İlk Şamanlar, tıpkı Cadılar gibi kadınlardan oluşuyordu...

Belki de bağnazlarla ve bağnazlıkla mücadele etmenin yolu Cadı olmaktan geçiyordur. Kadınlar Cadılaştıkça... Kadınlar Özgürleştikçe... Kadınlar kendi güçlerini kabul ettikçe... Kadınlar doğa ile bütünleştikçe...

Kadınlar hem anne, hem eş, hem de vahşi olabilir...

Mazbutluk adı altında neden gerçek doğamızdan vazgeçmemiz gerekiyor?

Neden nasıl hissettiğimizle değil de nasıl hissetmemiz gerektiğiyle ilgileniyoruz?...

Neden isteklerimize ve dürtülerimize sahip çıkmak yerine onları bastırıyoruz?...

Neden kendi hayatımıza yön vermek yerine, bize yön verilmesini kabulleniyoruz?...

Neden kendi gücümüzün farkına varmak yerine, bizden güçlü bir otoritenin kölesi olmayı kabul ediyoruz?

Kadınlar hem anne, hem eş, hem de vahşi olabilir...

Mazbutluk adı altında neden gerçek doğamızdan vazgeçmemiz gerekiyor?

Neden kendimizi korumak yerine korunmayı bekliyoruz?

Neden yaşam enerjimizin emilmesine, sömürülmesine izin veriyoruz?

Kendi iç bilgimizin zenginliğine ve doğruluğuna sırt çevirip, neden ne olduğu belirsiz bir takım sözcüklere tapınıp duruyoruz?

Kendi kalbimizin doğrularını takip etmek varken, neden başkalarının doğrularını kabul ediyoruz?

Neden aradığımız yanıtlar için kendimize ve doğaya değil de, başka otoritelere ihtiyaç duyuyoruz?

Başkalarının sözleri sürekli kulaklarımızda yankılanırken, neden kendimize bunca sağır oluyoruz?

Kadınlar hem anne, hem eş, hem de vahşi olabilir...

Mazbutluk adı altında neden gerçek doğamızdan vazgeçmemiz gerekiyor?

Neden sezgilerimizden ve içgüdülerimizden bu kadar korkuyoruz ve onları inkâr ediyoruz?

Neden doğayla olan derin bağlarımızı güçlendirmek yerine doğayla her geçen gün biraz daha ayrışıyoruz?

Saygı, dürüstlük, paylaşım ve eşitlik temelli ilişkiler yerine neden hükmedilen olmaya razı oluyoruz?

Neden bilgeliğimizi yaşamak yoluyla paylaşarak dünyanın iyileşmesine katkıda bulunmak yerine, dedikodu kazanlarında anlarımızı kaynatıyoruz?

Neden dinimiz Aşk, ibadetimiz dans etmek, şarkı söylemek, sevişmek ve kahkaha atmak olamıyor?

Kadınlar hem anne, hem eş, hem de vahşi olabilir...

Mazbutluk adı altında neden gerçek doğamızdan vazgeçmemiz gerekiyor?

Belki de bağnazlarla ve bağnazlıkla mücadele etmenin yolu Cadı olmaktan geçiyordur. Kadınlar Cadılaştıkça... Kadınlar Özgürleştikçe... Kadınlar kendi güçlerini kabul ettikçe... Kadınlar doğa ile bütünleştikçe... Kadınlar arsızlaştıkça... Cadılar çoğaldıkça....

Ramize Erer

Sorgulayan Helen

Pedofiliye Savaş Açalım

Televizyonda ne görüyorsak biz oyuz. Bakın nasıl da arttı, suç odaklı programlar. Çünkü cinayet, tecavüz, çocuk kaçırma, dolandırıcılık gırla. Bir Norveç'te yaşayanlara bakıyorum, bir de bize. Onlarda bir balıkçılar dertli, elleri çabuk kuruyor diye. Bizse ne kapı komşumuza güvenebiliyoruz artık ne mahallenin bakkalına. Ama sanırım güvenmemek mevcut şartlarda daha iyi. Zira bizi bu hallere "O yapmaz öyle şey."cilik getirdi.

Çocuk taciz ve tecavüzü yani pedofili, artık ana haber bültenlerinin olmazsa olmazı. Belirgin bir pedofil profili olmadığı için hemen herkesle ilgili kuşku duymak normal. Elbette davranışsal olarak ayırt edici özellikleri var ancak toplumsal kültür, insanları bu gözle irdelememizin önünde duruyor. Fiziksel olaraksa maalesef ayırt edici bir özellikleri yok. Sosyal sınıf ayrımı, ekonomik güçle bağlantı keskin olarak saptanamıyor. Uçak mühendisi de olabilir, bir hurdacı da. Pedofiller, herkes kadar rahat ve herkes gibi geziyor aramızda. Ama son zamanlarda özellikle fark ettim ki pedofillerin yolunu açan ve işlerini kolaylaştıranlar biraz da bizleriz. Özellikle de cinsel sapkınlıkların kız çocuklarına yönelik olduğunu düşünen bizler. Oysa çocuklara karşı duyulan cinsel arzuda cinsiyet çoğunlukla önemsizdir. Kişinin nezdinde önemli olabilir; yani özellikle kız çocuk ya da erkek çocuktan hoşlanıyor olabilir. Ama her ikisinin oranları neredeyse birbirine denk. Dolayısıyla sandığımız gibi kız çocuklarımız tehlikedeyken erkek çocuklarımız bu tehlike çemberinin dışında değil.

Bir de şey var tabi; "Dünyanın her yerinde pedofili var, bir tek bizde değil.Karalamayın ülkemizi." Annelerimiz bizi büyütürken hep yıldız alanı, 5 alanı örnek gösterirlerdi oysa, "Kötünün örneği olmaz" diyerek. Kıyas doğru işleyen bir mekanizma mıdır? Asla. Ama ille de kıyaslayacaksak kendimizi başka ülkelerle, pedofili suçlarının ciddi oranda azaltılabildiği ülkelerle kıyaslayalım. Aksi takdirde "ha her yerde var" demişiz, ha "aman ne var bunda".

Ne yapabiliriz? Elbette toplumsal kültürün bize yüklediği alışkanlıklarımızdan ve anlamsız nezaket ölçülerimizden vazgeçmeli ve çocuklarımızı bilinçlendirmeliyiz. Çocuklarımıza, mahrem bölgelerini anlayacakları dille tanıtmalı ve o bölgelere dokunma hakkının hiç kimsede bulunmadığını anlatmalıyız. Yabancılara karşı mesafeli olmaları gerektiğini örneklerle açıklayarak bizim bilgimiz ve iznimiz dışında hiç kimseyle bir yere gitmemeleri gerektiğini bilmeliler. Bu konu oldukça uzun ve hakkında yazılmış sayısız uzman yazısı var. Ne olur anne ve babalar en az birine göz gezdirsinler. Ayrıca ünlü oyuncu ve yönetmen Aamir Khan'ın çocuk mahremiyetine dair videosu da çok iyi bir örnek, onu da rehber kabul edebilirsiniz.

Çocuğunuzu öpmek isteyen amcaya ayıp olmaz, öpmesin. Yolda tanımadığınız biri severken dokunmak zorunda değil, uzaktan gülümsesin. Kimse sizin çocuğunuza şeker çikolata balon gibi hediyeler almasın, gerekli görürseniz siz alırsınız. Ne olur insanlara lüzumundan fazla güvenmeyi bırakalım. Çocuklarımızı günlük yaşam içinde gözümüzün önünde bulundurabileceğimiz şekilde sokağa bırakalım, parkta oynamalarına izin verelim. Sonra hep birlikte acı içinde dövünüyoruz. Bunu istemeyiz.

Ciddi bir yazı oldu evet. Ama bazı şeyleri ciddiye almamız için daha nelerden geçmemiz gerektiğini bilmiyorum. Birilerinin canını sıksın ya da sıkmasın, biz Norveç değiliz. Bizde balıkçılar dahil herkesin derdi başından aşkın. Bir de çocuklarımızın acılarıyla boğuşmayalım.

Bilezik

feyhan güver

Beden Politikası

Hablemitoğlu Ankara Enstitüsü

Prof. Dr.Şengül Hablemitoğlu

sengul@hablemitoglu.net

Geçtiğimiz günlerde, fazla zayıfladığı için hastanelik olan ünlülerden biri gündeme gelince, diyet yapmaktan bahsetmeyi bırakıp yeme bozukluklarını konuşmaya başladık. Olup bitenin ardındakiler bir kaç gün tartışıldı ve her zamanki gibi unutuldu gitti. Yıllardır dünyada bir ***"beden politikası"*** var ve bu politikanın da kurbanları ağırlıklı olarak kadınlar ve zaman zaman da erkekler. Nedir bu beden politikası? Beden politikası batı dünyası tarafından belirlenen, kadını daha çok beden imgesi ile tanımlayan ve kadınları toplumsal ideolojinin belirlediği fiziksel ölçüler standardı içinde kalmaya teşvik eden bir anlayıştır. Wendy Chapkis Beauty Secrets (1986) kitabında; Beden Politikası'nı *"küresel kültürel mekanizmanın bir boyutu"* olarak tanımlarken, Naomi Wolf ise, The Beauty Myth (2002) kitabında, beden politikası'nın *"kadının kendi dış görünümü üzerinde odaklanmasının kadın üzerinde dışsal bir kontrol mekanizması(denetim odağı) oluşturduğunu"* söylemektedir. Beden politikası, bir yanıyla, ataerkil kapitalist sisteme hizmet ederken; medya ve medyanın pazarlama tarafındaki magazin ve kadın dergileri aracılığıyla da, bireyi kozmetik ve diyet ürünleri tüketmeye, estetik operasyonlar yaptırmaya zorlar.

Çocukluğundan itibaren bu baskılar altında yaşayan kadınlar, zayıf ve bakımlı olmanın beden politikasının belirlediği sınırlar olduğunu bilirler, bu sınırlar içinde kalabildikleri zaman kendilerini güzel ve yeterli hissederler. Beden politikası, kadınların bilinç altını kendi bedenlerine dair şekillendirir. Diğer taraftan medya ve reklam sektörü kadına toplumsal cinsiyet rolünü ezberleten bir sistematikle işler. Naomi Wolf, kadın dergilerinin ve reklamların kadını bağımsız bir imaj içinde göstermek yerine, geleneksel ev kadını ve anne rolü içinde yansıttığını belirtir. Bu roller, toplumsal normların kadına tamamen dayattığı geleneksel kadın imgesinin tamamlayıcılarıdır. Ayrıca Wolf, kadının *"popüler kültür ve medya aracılığı ile daha çok bu roller ile özdeşleştirilerek topluma sunulması, kadının bu geleneksel imaj içinde ebedileşmesine de dayanak sağlar."* demektedir. Hangimiz, sıradan bir günde evden çıkmadan önce aynadaki görüntümüzü kontrol etmeyiz ki... Ya da sık sık, en yakınımızdakine o gün nasıl göründüğümüzü sormayız ki... Onaylanmayı isteriz çünkü. İnsanlar kendi beden imgeleriyle ilgili olarak çeşitli nedenler yüzünden mutsuz olup, kaygılanırlar. Esasında bu toplumda oluşturulan *"normallik"* ya da *"güzellik"*'le ilgili standartların bir yansımasıdır. Beden güzelliği ya da nasıl göründüğümüzle ilgili estetik standardlar toplumsal uyum parametreleridir. İnsan bundan daha iyi nesneleştirilerek, kontrol edilebilir ve düzenlenebilir/düzeltilebilir bir objeye dönüştürülebilir mi?

Baudrillard (1997)* tüketilen şeyler arasında diğer nesnelerden daha kıymetli, daha eşsiz bir nesneden, bedenden bahseder. Çağımızda, beden yeniden keşfedilmiş, özellikle kadın bedeninin reklamda, modada, kitle kültüründeki tartışmasız varlığı öne çıkmıştır. Sağlık, diyet, cerrahi, gençlik, zarafet, erillik/dişilik, bakım, güzellik kültü gibi kavramlar bedeni çevreleyerek, bedeni hem bir kurtuluş, köşeyi dönme hem de sosyal dışlama aracına dönüştürmüştür. Tüketim toplumlarında güzellik zayıflıkla birliktedir. Güzel olan; ince, narin, ve hafif olabilir. Hatta güzellik aynı anda hem etli butlu olmanın reddedilmesi, hem de sıska manken ve modellerle modanın kutsanmasıdır. Oysa, güzellik ve inceliğin doğal yanı olmalıdır. Bu doğallık yaşamın doğası ile de zıtlaşmamalıdır. Susan Bordo, Unbearable Weight (Dayanılmaz Kilo, 2004) kitabında; obez olan bir kadının yemek ile olan ilişkisini takıntılı olarak tanımlar ve kadının toplumsal cinsiyet rolü ile bağdaştırır. "*Yemek pişirmek, yemek yedirmek, doyurmak ve hizmet etmek sosyal-feminist bakış açısına göre, ataerkil sistem içerisinde kadının kişisel hizmet alanı olarak kabul edilen evinde toplumsal cinsiyet rolüne bağlı kalarak üstlendiği dişil rolün gerektirdiği görevler arasında yer almaktadır. Kadın hazırlar, sunar, yedirir, bundan mutluluk duyar; bu mutluluk başkalarına hizmet etmenin verdiği tatmin duygusudur."* derken, obez olan kadına *"kendini doyurmanın verdiği duygusal rahatlama hissi çok nadir olarak keyif ve bağımsızlık duygusu verir çünkü kadın yemek yedikçe daha çok boşluk, yalnızlık, sıkıntı ve ümitsizlik hissine kapılır."* Açıklamasını da ekler. Obezitede bu döngü içinde yemek yemek kadın için neredeyse bir utanç kaynağına dönüşmektedir. Bu nedenle kendini doyurmak yalnızken yapılan bir ritüel halini alır. Bu da sonuçta aşırı yeme ile ciddi bir yeme bozukluğuna dönüşür.

Medya ve reklam sektörü kadına toplumsal cinsiyet rolünü ezberleten bir sistematikle işler.

Bu kısır döngü ile beden politikası özellikle kadınlar için daima yıkıcı olmuştur. Yine Baudrillard, bunu şöyle özetler; *"güzellik kadın için mutlak, dinsel bir buyruğa dönüştü. Güzel olmak ne doğa vergisi ne de ahlaki niteliklere bir ektir. Ruhlarına olduğu gibi yüzlerine ve hatlarına özen gösterenlerin temel buyrukçu niteliğidir. Güzel olmak iş düzeyindeki başarı gibi beden düzeyinde seçilmiş olma göstergesidir."* Bir kadının değerli olma ölçüsünün uzun ve ince olmakla eş tutulduğu günümüzde, özellikle zayıflamak ve ince kalmak kadınların kendileriyle ilgili çabalarının ilk sırasında yer almaktadır. Buna karşılık erkekler için bu durum, son zamanlarda değişiyor olsa da, kadınlarda olduğu kadar aynı önemi taşımıyor. Aksine, şişmanlık erkeklerde sıklıkla gücün, varlıklı olmanın simgesi olarak yorumlanırken kadınları değersizleştirmenin aracı oluyor. Bunu dene-yimlemeyen kadın yoktur sanırım. Geçtiğimiz günlerde katıldığım bir tv programından sonra bir köşe yazarı, programın erkek konuklarını yere göğe koyamadığı yazsında, bana açıkça *"şişman"* dedi. Dört saatlik program boyunca orada olmamın ve anlattıklarımın bir değeri yoktu. Şişmanlık bir kadın olarak beni değersizleştirmenin en kolay erişilebilir ve kullanılabilir aracıydı çünkü.

Beden politikası, kadın bedenine yönelik örtülü ve süslü, iyi niyetli gibi görünen acımasız bir şiddet. Bedenimizin örüntüsüyle ilgili algılarımızı, duygularımızı etkileyerek bizi başkalaştıran sistematik bir saldırı mekanizması aynı zamanda. Kitle iletişiminin klasik ve çağdaş tüm versiyonları bu konuda çok etkili. Neyin ya da kimin güzel/çirkin olduğuna dair algılarımızı da önemli ölçüde belirliyor. *"İdeal beden"*'in ne olduğu konusunda genel bir kabul oluşturmada da etkili. Bu ideallik, erkek için uzun boy, geniş omuz, kaslı, six pack bir bedene karşılık gelirken kadın için öncelikle incelik, güzel bir burun saç ve sıfıra yakın beden standartlarıdır. Kimse sağlıklı olmanın güzel görünmek anlamına geldiğini söylemiyor. Oysa bedenimizi sevmek bizi mutlu edecektir. İdeal olana ulaşmaya çalışmak ya da ulaşamamak her açıdan mutsuzluk kaynağı. Sağlıklı olalım ve yaşamımızı sevelim, ilk nefret ettiğimiz bedenimiz olursa sağlığımızı kaybetmek de kaçınılmazdır. Bu tuzağa düşmeyelim...

Baudrillard J (1997) Tüketim Toplumu, (Çev.; Hazal Deliçaylı ve Ferda Keskin), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

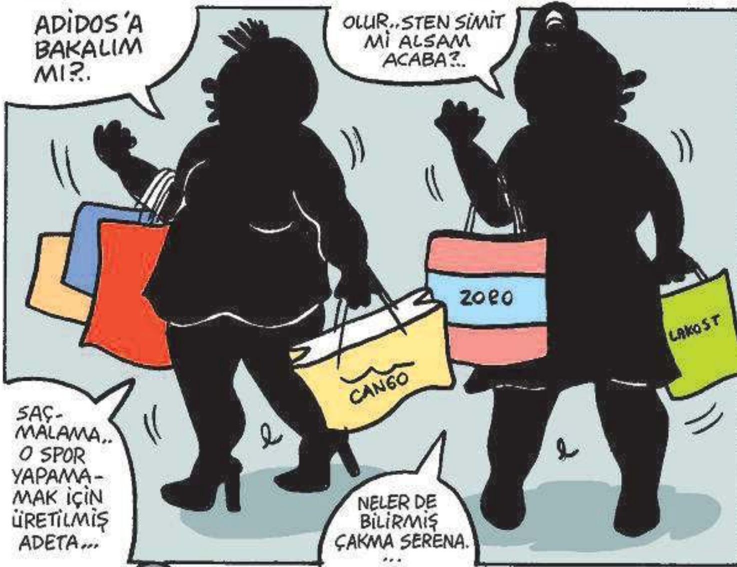
PELİN "OBUR DÜNYALI"

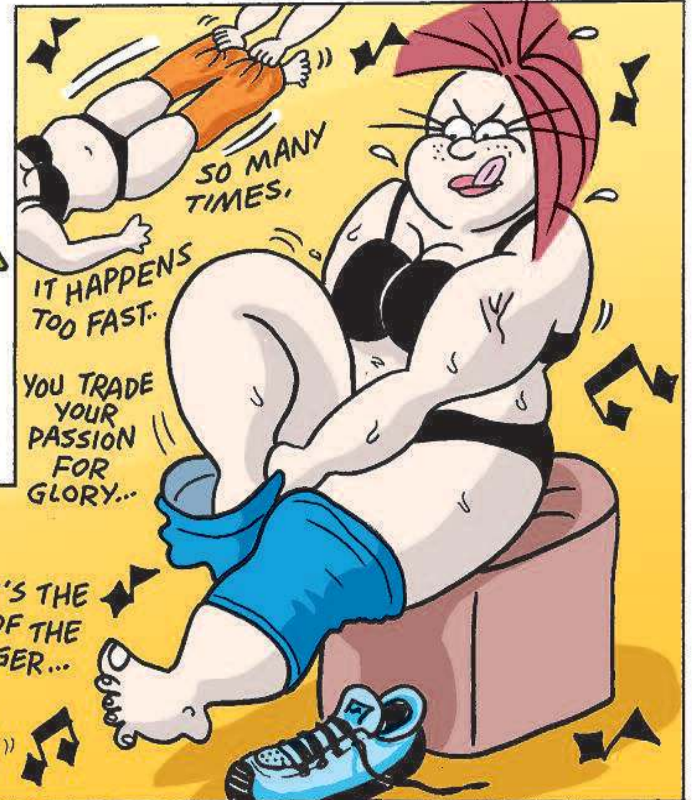
İPEK ÖZSÜSLÜ

AND SHE'S WATCHIN' US ALL WITH THE EYE OF THE TIGER...

ARKADAN BENİ DE Bİ ÇEKSENE DAYIMIN CÜLÜĞÜ!..
SUS Bİ DUYAN OLACAK AHAHAHAY! Bİ DAKKA SELFİE ALIYORUM KUZEN. ÜFF, KADIN DA KADRAJA GİRDİ.
KLİK KLİK

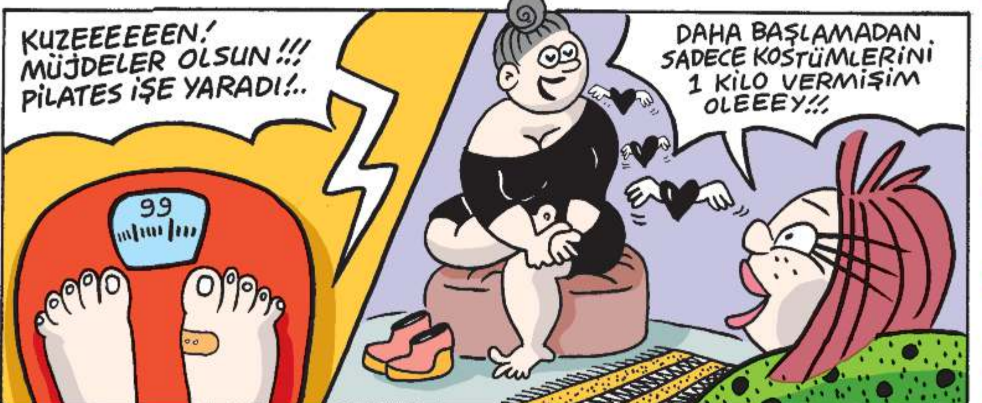
AYYY... YANLARIM AĞRIDI!..
DAYIMIN CÜLÜĞÜ DİYİNCE KIZAN SOSYETE PELİN'E BAK HELE!!
SALE

Bİ 10 KİLO VERSEM YETER.. EN ÇOK DA ŞU MİRA KARISINA GÖSTERMEK İSTİYORUM. BANA 3XLARGE BLUZ HEDİYE ETMİŞTİ. KIÇIMI YESİN!
AYOL SENİN KIÇIN HA DİYİNCE YENİR Mİ? SENİN KIÇINLA DEEPFREEZE DOLDURULUR. AHAHAH HAY!

SENCE PİLATES İŞE YARAYACAK MI?..
TAKK
İLLA Kİ...

KUZEEEEEEN! MÜJDELER OLSUN!!! PİLATES İŞE YARADI!..
99
DAHA BAŞLAMADAN SADECE KOSTÜMLERİNİ 1 KİLO VERMİŞİM OLEEEY!!!

SÜR'ATLE NETİCELEN KENAR

- Alo Sıddıka, benim ben Kenar... Bebeyim, duymuşsundur. "Uzatmalı sevgili" hususunda düğmeye basıldı. Artık senle benimki gibi bütün uzatmalı sözlülük halleri, ilişkiler, sür'atle neticelenecek... Hal böyle olunca, yeni sistemde, en geç seksen altı saat içinde, seni yuvanın kadını, çocuklarımın anası olmaya bekliyorum Sıddıka...

- Ooo, Kenar Bey, kaç zamandır arayarak telefonda taciz etmiyordunuz... Hatta ben de kendikendime "Kenar, parlak zekası nedeniyle bir beyin göçü dalgasına mı karıştı acaba? Her halde buralardan gitti" diyordum... Ehehe...

- Ne, kim? Ben bu beyni göçürecek kadar şerafsiz bir insan deyilim Sıddıka! Daha yapacaklarım bitmedi. Doblo ve TOKİ taksidi tamam ama sırada sana nikahı basmak var. Neyse ki yeni sistem devreye alındı, sen seksen altı saat içinde imzayı atıp Kenar Öbürtekin ve Ailesi için hızmete gireceksin... Bitti.

- Nasıl söylesem bilemiyorum ama seni kahvede gene ağır işletmişler galiba Kenar. Ülkede henüz o kadar bir delirme durumu olmadı, dediğin gibi bir sistem devreye alınmadı yani...

- Nemnasebet... Misal TEOG... İrade o yönde tecelli etti, seksen altı saat içinde tak tak tak... Sür'atle naaptı? Neticelendi... Artık sen de bir "TEOG Annesi" olmayacaksın Sıddıka.

- TEOG Annesi mi? Kenar, mutfak! Telefonu bırak, mutfağa git, hava gazını aç ve bir süre tek başına bekle...

- Hemen cevab yetiştirme, pabuç dilli, riyakar kadın! Dediklerim yalan mı? Pekala olabiliyor... Beni niye işletmiş olsunlar? İrade o yönde tecelli ediyor, "olmaz, olamayacak" zannettiğin şeyler sür'atle neticeleniyor, yepyeni bir sistem, naapıyor, devreye alınıyor. Artık eski Türkiye geride kaldı Sıddıka.

- Süratle neticelen Kenar... Git neticelendir kendini...

- Samiğmiğ ol Sıddıka, sen de istiyorsun... Net ol, temiz ve dürüst ol karşımda. Delikanlı ol Sıddıka...

- Aman bu nedir böyle ya? Rica ediyorum uzaylılar bari gelsin. Uzaydan bu tarafa beyin göçü filan olsun...

- Yav sen öyle konuşuyorsun da... Yani eğer, senin ve uzmanların fikri alınmadan, hadisenin sür'atle neticelendirilmesine bozulduysan, buyur gel ben istişareye açığım... Seninle istişare edelim mi Sıddıka? Evvela istişare, sonra istikşafi görüşmeler yani ön sevişme... Arkasından da ben direk kocalık görevlerimi yerine getiririm... Ne diyosun?

- İmdat.

- Hemen de ürkme ya. Arzu edersen buyur, İstanbul'da biyanal var, gel gezdireyim seni. Beni hep ezikledin, bu Kenar'ın hassasiyetlerine saygı göstermeyip adeta yok saydın amma esasında ilim noktasında olsun, san'at noktasında olsun gayet ilgili bir insanım kendim ve istişareye açığım. Açık netim, sen de açık net olsana Sıddıka.

- Daha nasıl açık olayım ya? Yeter artık, düş insanlığın yakasından Kenar. Lan yıllar yılları kovaladı, Marsta koloni kuruluyo, yapay zeka aldı başını gidiyo, sen ise hâla bulunduğun yerde abuk subuk konuşarak şişiniyosun...

- Karı koca arasında abuk subuk olmaz her şeyi konuşabiliriz Sıddıkam. Fantaaziler vardır, yatak hayatını ayakta tutar, dörd duvar arasında kalır, beşeri hayatta dışarıya belli etmezsin. Neticede bunlar aşk izdivacının cilveleridir. Niyçün abuk subuk konuşmalar olsun. Belli bir erotiklik çerçevesinde, birbirine istediğini söyler karı koca... Senle çağ açıp çağ kapayalım mı Sıddıka? Günlük kiralanabilen evler biliyorum... Ebeveym banyolu...

- Bi türlü kapanmıyo ki ağzına tükürdüğümün orta çağı...

- Kotemporari Sıddıka, ko gitsin... Bırak kendini bana...

- Lan!

- Lanlı lunlu konuşma kızım benle. Ahıllı ol, bitirirler seni haberin olsun. Yok çağ kapanmıyormuş da bilmem ne. Görürsün, bir kapanır o çağ, daha da kendine gelemezsin. Anlamıyorsun, ben olmazsam istikrarın bozulur Sıddıka. Seni istiyen kimse kalmaz. Naabacan, Mars'taki koloniden mi koca bulacan? "Ah nerede o Kenar" diye kafanı vuracak duvar ararsın duvar, anladın mı? Bak sana İstanbul Biyenalı diliynen anlatayım: "İyi bir komşu kimdir" biliyo musun Sıddıka? Yoktur... Bir koca bulup evlenemeyince seni tefe korlar... Yaşlanıp da mahallenin kedilerle yaşayan deli karısı oluncıya kadar vır vır vır dedikodu edip yakanı bırakmazlar. O zaman çok ararsın bu Kenar'ı ama iş işten geçmiş olur. Sen bir gün sokakta kedilerine mama dağıtırkene, gıpgıcır bir Doplo içinde yanımda hanımım ve dört çocuğumla rüzgar gibi geçip üstüne çamur sıçratırım, yavrularım otomatik açılan füme camdan sana dil çıkartır, dil... Dil dedim de Sıddıka, seninle birbirimizin dilleri altındaki baklaları yine dillerimizi kullanmak suretiyle çıkartmaya çalışalım mı bebeyim? Alo... Ne o konuşmuyon? Dilini mi yuttun, daha mı derinde o dil... Alo? Cırıncıblak kalalım mı?

- İmdaaat...

- İmdat çekici gibiyim Sıddıka... Var ya, şu an tam öyleyim... Alo? "Yapay zeka" filan diyon bi de. Yapay zekayı naabacan lan, pilli onlar, organik insanın yerini tutmaz. Böyle emikler gibi kulağına fıslayarak derin derin... Alo? Geri zekalı riyakar kadın!

DİLEXXX

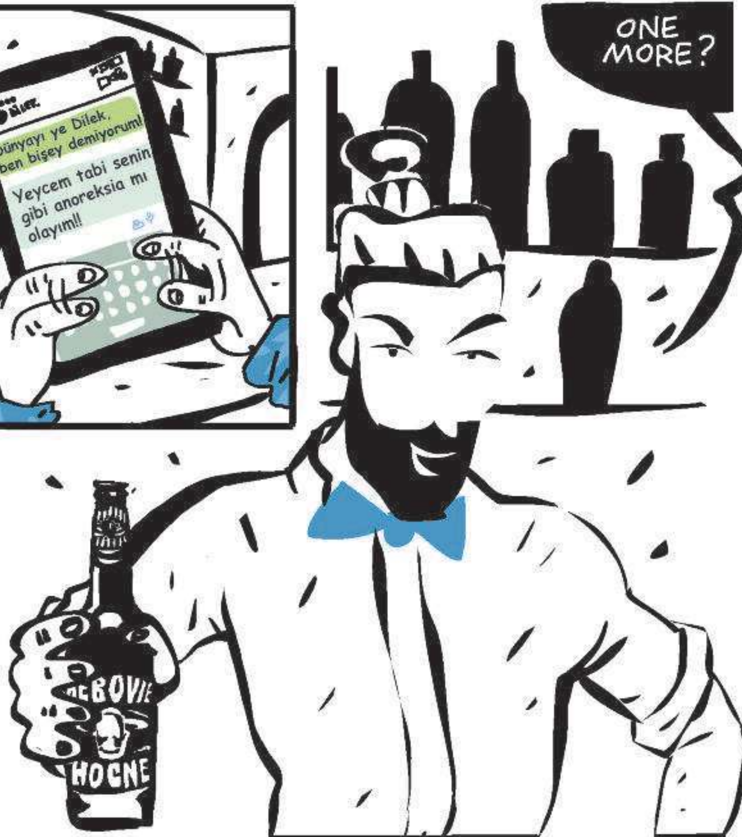
DİLEX

Yurtdışında olduğuma inanamıyorum, uyuz karı kıçını kaldırıp bi pasaport almadın! Şahane takılıyorum neler var yaa!!

Neler

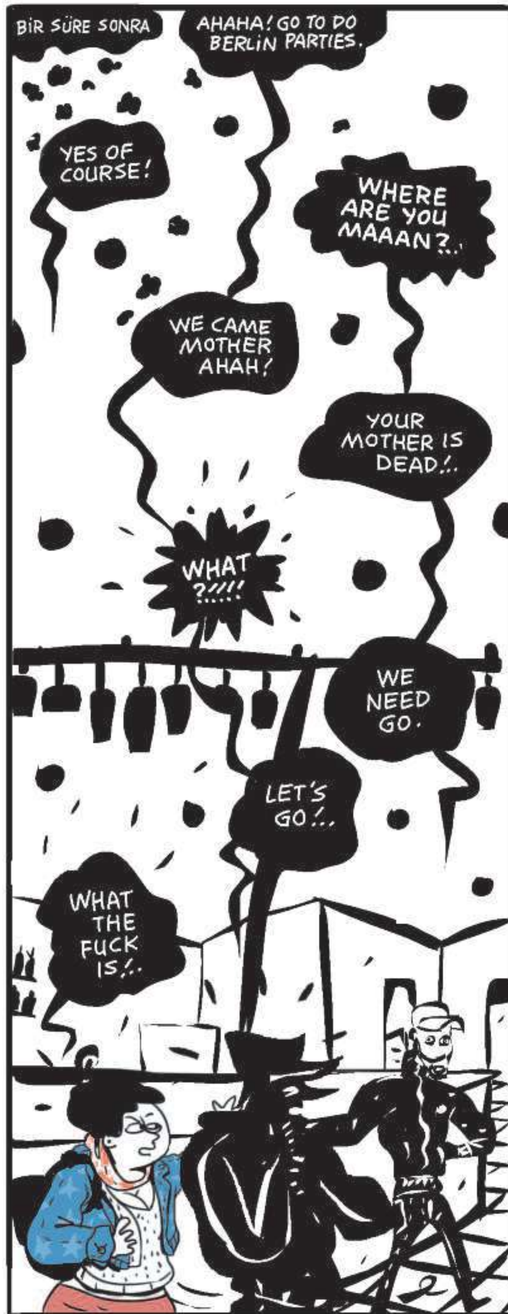

UMAY, COME ONE SECOND!..
I'M COMING.

HELLO, HOW ARE YOU UUUUU MEHEH HEH LIKE A ADELE BUT NOT MUSCLE EHEH HE! WHILE TALKING ABOUT MUSCLES YOUR MUSCLES MAŞALLAH AHAHAH!
SHE SO FUNY MAAAN!
YES AHAHA HA!

OK FUNY GIRL, DO YOU WANT TO DO SOME NAUGTY?
WHY NOT COCONAT EHEHEH
WAIT HICK HEEEE!

BİR SÜRE SONRA
AHAHA! GO TO DO BERLİN PARTIES.
YES OF COURSE!
WHERE ARE YOU MAAAN?..
WE CAME MOTHER AHAH!
YOUR MOTHER IS DEAD!..
WHAT ?!!!!
WE NEED GO.
LET'S GO!..
WHAT THE FUCK IS!..

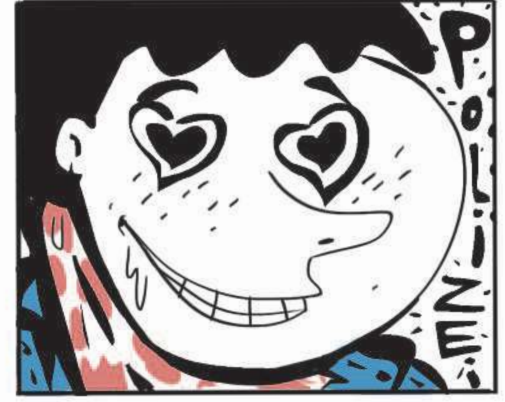

NE ŞANSSIZIM OFFF YAAA. ÇOK DERTLENDİM ŞİMDİ, O VAKİT BARMEN KUŞUM WHERE ARE YOUUU...
CAN I TAKE A BEER? HEEEY BARMAAN!
FUCK!!! BOX ROBBED! I DO NOT HAVE WALLET !!.
NOOLUYA YA, HIRSIZLIK MI VAR?..

YOU HAVE SEEN SOMETHING ?..
NOO, BUT I WENT TO THE TOILET ONE TIME AND THE JACK'S FRIEND WAS ALONE HERE.
I THINK HE DID IT FOR SURE. DO YOU KNOW WHERE THEY GO?..

I DON'T KNOW BUT JACK'S FRIEND JACK SAID THAT IS MOTHER HAD DIED AND HE HAD TO GO ANT WENT.
...ICH WÜRDE EINEN POLIZISTEN FINDEN (ALO POLİS, BİR İHBARDA BULUNACAKTIM.)

ICH MÖCHTE ALLE KAMERAAUFZEICHNUNGEN IM GEBAUDE!
(BINADAKI TÜM KAMERA KAYITLARINI İSTİYORUM!)

WO IST DER ZEUGE?.. (GÖRGÜ TANIĞI NERDE?)
HIER...

POLIZEI

HELLO, HOW ARE YOUUU?..
IIIM.. SORRY POLIZEI...

BIR SÜRE SONRA...
I'M A BAD BARTENDER. I AM SORRY, YOU NOT DRUNK NOW...
THEN GET ME DRUNK AGAIN!

I'M ABOUT THE DIE OF HAPPINESS!.. (MUTLULUKTAN ÖLMEK ÜZEREYİM.)
IIII IIIIMH... Hii POLIZEI!!
ICH NAHM AN DER BAR SEX SEX HUU HUUUU! (BARDA SEX HUUHUU! MESAİDE OLMASAM KATILIRDIM!)
IIIIMM. TROTZDEM SCHAUEN WIR UNS DIE KAMERA AUFNAHMEN AN. (IIIM. NEYSE. KAMERA KAYITLARNA BAKTIK, BUYRUN LÜTFEN.)

17:30
REC

17:30
I'M ABOUT TO DIE OF HAPPINESS!..
REC

17:30
REC

I KNEW THAT THIS GUY STOLE EVERYTHING (BILIYORDUM İŞTE, BU ADAM ÇALDI HERŞEYİ)
YOU ARE ALWAYS DIEING OF HAPPINESS! (SEN HEP MUTLULUKTAN ÖLÜYORSUN GALIBA.)

<DİLEK
%90
O BU DERKEN BİR GECE KARAKOL DA KALDIM AMA SONRA AKTIM BERLİN GECELERİNE. BAYA İPLERLE SARDILAR HOLLANDALI KIZI VE BENİ. Bİ TAKIM DOMALMALI SEKSÜ DANSLAR YAPTIK .HERKES DERİLİ, DEMİRLİ FİLAN. BEN ALTIMDA PENYE ETEKLE REGL OLMUŞUM:))
:))) DEMEK Kİ DİYOMUŞUM

20. Yüzyılın Büyük Savaşları ve Kadınların Hayatına Etkileri

aksoyezgi@gmail.com
Ezgi Aksoy

Savaş ve Kadın

"İçimizdeki o gizli kuvveti ortaya çıkarmaya zorlanana kadar, ne kadar güçlü olduğumuzu bilmeyiz bile. Trajedi zamanlarında, savaş zamanlarında, ihtiyaç olduğunda insanlar inanılmaz şeyler yaparlar. İnsanın hayatta kalma ve yenilenme kapasitesi muazzamdır."

Isabel Allende

Devrimlere, muazzam değişim hareketlerine, büyük yıkım ve yeniden doğum döngüsüne yön veren, tarihin kestirilemez kelebek etkisi mekanizmasının çalışma prensibi çok ilginçtir. Ufacık kıvılcımların devletleri yerinden oynatan yangınlara sebep olduğu görülmüştür. Tek bir insanın devrimler başlattığı ve tek bir savaşın dünyayı geri dönülemez şekilde değiştirdiği olmuştur.

Tarihin kestirilemezliği, ona yön verenin organikliğinden kaynaklanır aslında; yani insanın. Ve ne kadar ilginçtir ki (belki de değildir), tarih boyunca büyük değişimleri getiren hep savaş ve yıkım olmuştur. Tarottaki **yıkılan kule** kartı gibi, yıkılmadan yenisi kurulmaz çünkü. Kule yıkılır ve yerinde darmaduman taşları kalır. Ve her değerli değişim, domino taşları gibi birbirinin üstüne yıkılan bu taşlarla gelir.

20. yüzyılın savaşlarının heybesinden, tüm o devrilen kralların ve yıkılan ülkelerin enkazından en çok kadınlara özgürlük çıkmıştır. Kadınlar için büyük bir değişim dalgası, bir yenilenme, bir yeniden doğuş olmuştur 20. yüzyılın savaş gezegeni. Görkemli bir yokoluş ve peşi sıra doğan "modern kadın"ın hikayesidir bu. Ve hikaye, **Avusturya Arşidükü Franz Ferdinand**'a sıkılan bir kurşunla başlar...

Savaş patlak verdiğinde eli silah tutan genç-yaşlı tüm erkekler çeşitli cephelerde savaşmak zorunda kaldılar. Bu; Avrupa şehirlerini adeta erkeksiz birer Amazon şehrine çevirmişti.

I. Dünya Savaşı (1914-1918)

20. yüzyılın ilk büyük savaşı. Nam-ı diğer "**Büyük Savaş**" ya da "**Bütün Savaşları Sonlandıracak Savaş**". 18 milyondan fazla insan hayatını kaybetmiş ve 23 milyonu yaralanmıştı. Ülkeler yıkılmış, koca ordular yok olmuş ve tarih sil baştan yeniden yazılmıştı. Hem büyük bir felaket, hem de büyük ve sancılı bir dönüşüm zamanıydı.

Avusturya Arşidükü Franz Ferdinand'a sıkılan kurşunu ve o kurşunun I. Dünya Savaşını başlattığını herkes bilir. Hangi ülkelerin yenildiği, kimlerin kazandığı ve politik etkileri de bilinir. Daha az bilinen ise, savaştan sonra kadınların hayatlarının nasıl değiştiğidir.

I. Dünya Savaşı öncesinde Avrupa genelinde kadınlar, büyük ölçüde eve hapsolmuş durumdaydılar. Sokakta yalnız dolaşmaları pek hoş karşılanmıyordu. Sokağa çıktıklarında onları gören erkek bir ahbapları onlara selam veremiyor ve önce kadın selamlamazsa yanına gidip konuşamıyordu. Kadınların topluluk içinde şampanya ya da şaraptan daha ağır bir içki içmesi doğru bulunmuyor, sigara içmesi ise skandal olarak değerlendiriliyordu. Arıyca kadınların politika konuşan erkeklere yaklaşıp görüş bildirmesi, söz konusu kadının deli olduğuna kanaat getirmek için yeterliydi.

20 yaşına kadar evlenmemiş genç bir kadın evde kalmış sayılıyor ve evlendiğinde de de tüm mal varlığı (eğer varsa tabii) kocası tarafından idare ediliyordu. Üstelik kadınlar, kocaları ya da babaları tarafından rahatlıkla **histeri** iddiası ile akıl hastanelerine kapattırılabiliyor ve ömürlerini tüm yasal ve maddi hakları ellerinden alınmış olarak orada geçirmek zorunda kalabiliyordu.

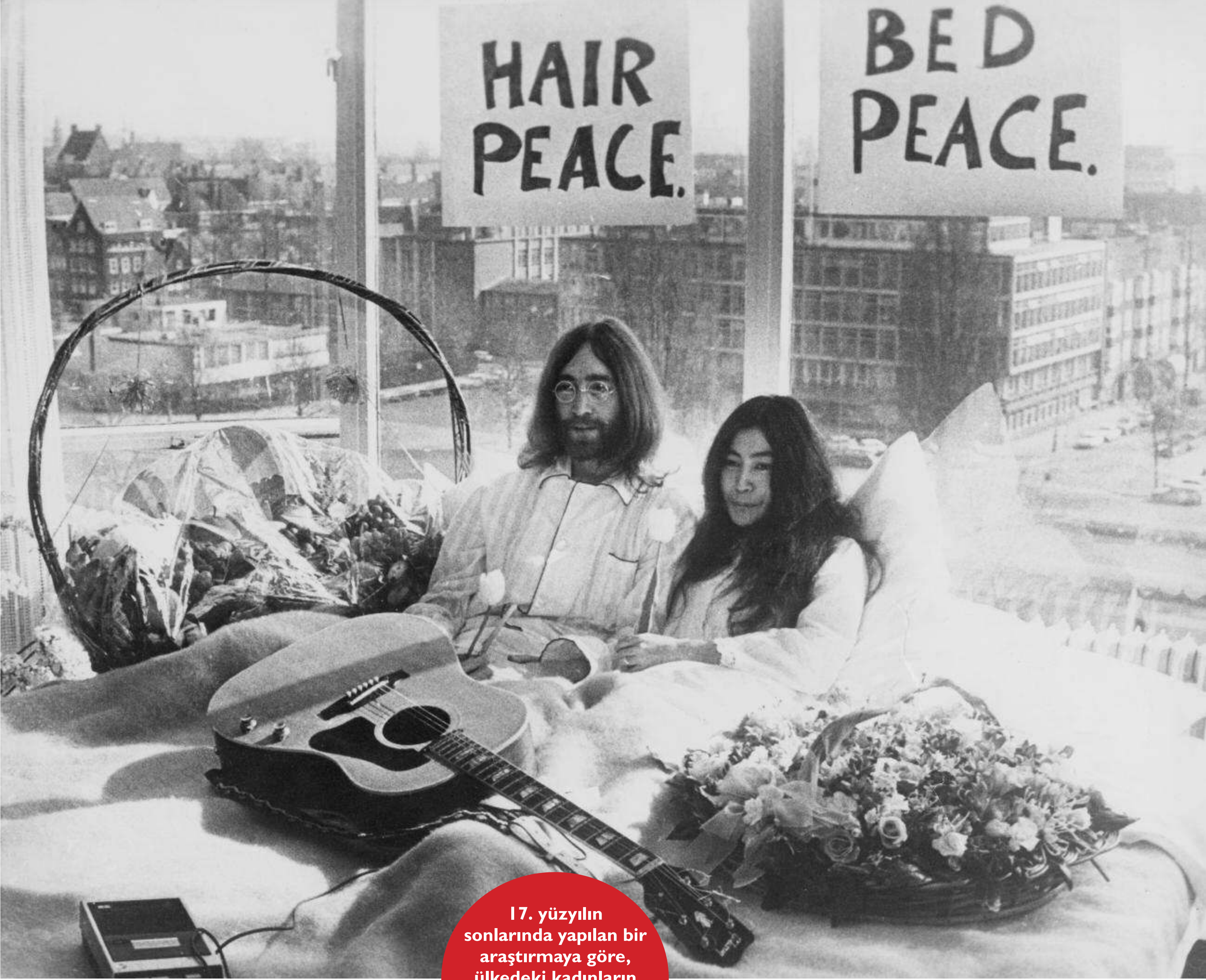
Tahmin edersiniz ki kırsaldaki kadının soylu kadınlar kadar da hakları yoktu. Çoğunluğu ya tarlada çalışıyor, ya da tarlada çalışan erkeklere hizmet ediyordu. Şehirlerde yaşayan alt gelir grubundan genç kadınların büyük çoğu hizmetçi olarak haftada 7 gün, günde 16-18 saat çalışıyordu. Şansları olanları ayda 1 gün izin yapabiliyordu. Bir hizmetçinin sabah 4 ile 5 arası kalkması bekleniyordu ve hizmetçiler görev dağılımlarına göre gece 10 ila 11'e kadar çalışmaya mecburdular. Buna karşılık aldıkları ücret, çoğu zaman çalıştıkları evde ete yapılan aylık harcama kadar bile değildi. Örneğin İngiltere'de savaştan önce de fabrikalarda çalışan kadınlar vardı. Lakin genellikle erkeklerin aldıkları maaşın yarısını alıyorlardı.

Lakin I. Dünya Savaşı bittiğinde dünya, dört yıl önceki o dünya değildi artık. Dört yılda her şey tamamen değişmişti. I. Dünya Savaşının en büyük etkisi, erkekleri cepheye sürmesiyle yaşandı. Savaş patlak verdiğinde eli silah tutan genç-yaşlı tüm erkekler çeşitli cephelerde savaşmak zorunda kaldılar. Bu; Avrupa şehirlerini adeta erkeksiz birer **Amazon** şehrine çevirmişti. Oysa hem savaşın sürebilmesi, hem de sistemin varlığını sürdürebilmesi için ekonominin çarklarının bir şekilde dönmesi gerekiyordu. İşte bu nedenle fabrikaları, dükkanları kadınlar devralmak zorunda kaldılar.

Sanayi devriminden beri ilk defa kadınların ekonomik hayatta yer almasına bu kadar izin veriliyordu. Hizmetçi kızlar zengin evlerindeki işlerini bırakıyor ve fabrikalarda çalışmaya başlıyordu. Kırsaldan kadınlar büyük şehirlere göç ediyor ve atölyelerde iş buluyordu.

Çalışma hayatına dahil olmak zoruna kalan kadın, bir daha eve dönmedi. Dönmediği gibi, onu yavaşlatan korselerden, etekleri

17. yüzyılın sonlarında yapılan bir araştırmaya göre, ülkedeki kadınların sadece yüzde 13'ü okuma yazma biliyordu.

kabarık tutan metal kafeslerden ve hayatı kısıtlayan anlamsız adap kurallarından da kurtuldu. Bağlayıcı etik kurallardan ve hatta öğretilmiş yeme alışkanlıklarından bile. Avrupa'nın ilk politik **vejeteryan** akımı, savaşın hemen öncesinde ve savaş boyunca **İngiltere**'de **Süfrajet** hareketi ile ortaya çıkmıştır örneğin. Günümüz **vegan** hareketi ile pek de benzemese de, yeme alışkanlıklarının patriarkanın bir parçası olduğunu dile getiren ilk hareketlerden biridir bu.

Savaştan sonra Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde insanları cinsiyetleri nedeniyle işe almamak suç ilan edildi. Başka bir değişle, eğitimli kadınlar artık dilerlerse çalışabiliyorlardı. Elbette ayrımcılık hat saffadaydı, lakin her şeye rağmen kadınlar için seçenekler artıyordu.

Prof. Margaret MacMillan'a göre, I. Dünya Savaşının kadınlar için en büyük kazanımı, kadınların erkeklerin yaptığı komplike işleri yapabiliyor olduğunun anlaşılması ve entelektüel anlamda erkekler kadar birikim elde edebildiklerinin görünmesidir. Çünkü o güne kadar kadınların erkekler gibi çalışamayacağı ve entelektüel anlamda da "yetişkin çocuk" statüsünden ileri geçemeyeceği sanılıyordu. Avrupa'da kadınlar savaştan sonra belli haklar elde etmişlerdi etmesine, ama kadınlara özgürlük meselesini günün şartlarına göre en "uç" sınıra taşıyan **Bolşevik Rusya**'ya yaklaşamamışlardı bile.

Ekim Devrimi (1917)

Ekim devriminden önce, **Çarlık Rusyasında** nüfusun en büyük bölümünü çağımızın yoksulluk anlayışıyla kıyas dahi kabul etmeyecek

bir sefaleti yaşayan köylü sınıfı oluşturuyordu. Başta **çar** olmak üzere, ülkenin sahibi soylulardı ve ülke toprakları soylulara pay edilmişti. Üzerinde bulunan her şey, insanlar da dahil olmak üzere, soylulara aitti ve bu tablo içinde kadınlar, erkeklerin malı olarak kabul görüyordu. Mecazen değil, kelimenin gerçek anlamıyla.

Yasalara göre kadınlar erkeklerin kölesi konumundaydı ve erkekler, gerek gördüklerinde eşlerini dövebilirlerdi. 17. yüzyılın sonlarında yapılan bir araştırmaya göre, ülkedeki kadınların sadece yüzde 13'ü okuma yazma biliyordu. Üstelik okuma yazma bilen bu kadınların büyük çoğunluğu bir yıl okula gidip okuma yazma öğrendikten sonra okuldan alınıyordu.

18. yüzyıldan sonra bu yoksul sınıf, sanayi devrimiyle birlikte yavaş

yavaş işçi sınıfına doğru yol aldı. Ancak bu da kadınların mevcut durumunu değiştirmedi. Kadınlar 12-13 yaşlarından itibaren, yani daha henüz küçük birer kız çocuğu iken fabrikalarda çalışmaya başlıyor ve haftada 7 gün, günde 18 saat çalışıyorlardı. Üstelik bu tabloya göre ödenen ücretler de inanılmaz düşüktü. Lakin takvimler 19. yüzyılın sonlarını göstermeye başladığında, 1890'lardan sonra kadınların da örgütlenmeye başladığı görülüyor. İlk feministler ortaya çıkmaya başlıyor. Ancak tam da bu dönemde feminizmi "**burjuva**" bulan bazı Bolşevikler de karşı propagandaya başlıyorlar. Yine de tekstil işçilerinin kurdukları sendikaların ve özellikle de Ekim devriminden önceki **Kadınlar Günü** yürüyüşünün Ekim devriminde büyük rolü olduğu söylenir.

Devrimin dönüştürücü gücüyle devrimden sonra kadınlar, daha önce sahip olmadıkları ve 20-30 yıl öncesine kadar hayal dahi edemedikleri haklara sahip oldular. Bunlardan en önemlisi boşanma ve kürtaj hakkıydı. Ayrıca 1918 Anayasası evlilik kurumunda kadınlara da erkeklerle eşit hakları vermiş, gayri meşru çocuklara meşru çocuklarla aynı yasal hakları tanımış, evlilik kurumunu laikleştirmiş ve çiftleri kadının ya da erkeğin soyadını alma ya da kendi soyadını koruma konusunda serbest bırakmıştır. Bolşevik devriminin en tartışmalı adımlarından biri kadın erkek eşitliği noktasına atılan bu adımlardır, zira o dönemde hiçbir Batı ülkesinde kadınların erkeklerle bu derece eşit hakları bulunmuyordu.

Yılların bastırılmışlığıyla gelen bu haklar, ülkede önce büyük bir boşanma harekatına sebep oldu. Ardından da doğum oranlarında hatrı sayılır bir düşüş görüldü. Bu nedenle daha sonra **Stalin**'in bu haklarla ilgili yasaları büyük ölçüde değiştirdiği görülüyor. Ancak hiçbir değişiklik Rus kadınları çarlık Rusyasına da geri döndürmemişti.

Ekim Devrimi, I. Dünya Savaşı sırasında patlak vermişti. Dolayısıyla Büyük Savaşın da Rusya'da kadınların değişimine büyük etkileri oldu. Rusya, I. Dünya Savaşına en geniş orduyla giren ülkedir. Tüm elemanlarıyla I. Dünya Savaşında görev alan ordu üyelerinin sayısı 5 milyonu buluyordu. Ülkenin nüfusu 175 milyon civarındaydı ve savaşta Rusya 2 buçuk milyona yakın asker ve sivil kaybetti. Bu vahim tablo karşısında kadınlar, Avrupa'da olduğu gibi ülkede o vakte kadar erkeklere ait olan işleri devralmak durumunda kaldılar.

Kırsalda ve şehirde, fabrikada ve tarlada, erkeklerin yaptığı işler de kadınlara kalmış ve kadınların işgücü, ülkeyi ayakta tutmuştu. Öte yandan Bolşevik devrimden sonra kadınlar arasından çok değerli düşünürler ve fikir insanları da çıkmıştı. Devrimci artist **Larisa Reisner**, zengin bir iş adamının kızı olan ama ülkenin ilk feministlerinden biri olarak anılan **Sofia Panina**, yazar Vera Zasulich, feminist ve Lenin'in büyük aşkı **Innesa Armand** ve politikacı **Rosalia Zemlyachka** ilk akla gelen isimlerden.

Rusya yeni düşüncesi ve yeni ideolojisiyle devinmekteyken, hemen güneyinde de bir ülke doğum sancıları çekmekte ve kadınlara verilecek haklar konusunda **Sovyet Rusya** ile yarışmaya hazırlanmaktaydı.

Kurtuluş Savaşı (1919-1923)

Musatafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da **Samsun**'a çıkması ile resmi olarak başlayan ve 24 Temmuz 1923'te imzalanan **Lozan Antlaşması** ile tamamen sona eren Kurtuluş Savaşı, **29 Ekim 1923**'te Cumhuriyetin ilan edilmesiyle, bambaşka bir boyuta taşınmıştır. Savaş bitip cumhuriyet ilan edildiğinde ülkede hiçbir şey artık eskisi gibi değildir; özellikle de kadınlar için.

Aslında Osmanlı Devleti'nde 1900'lerin başlarında kadınlar için bazı şeyler değişmeye başlamıştı. 1911'de ilk kadın lisesi açılmış, takip eden yıllarda **Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti** ve **Hilal-i Ahmer Hanımlar Merkezi** gibi bazı kadın cemiyetleri faaliyetlerine başlamıştı. **Jön Türkler** hareketiyle birlikte kendini feminist olarak tanımlayan **Fatma Aliye Topuz** ve **Nezihe Muhiddin** gibi kadın aydınlar ortaya çıkmış ve kadın hakları adına mücadeleye başlamıştı. **Halide Edip Adıvar**'ın varlığı ise yadsınamaz elbette.

1917'de yürürlüğe giren aile kanunu kadınlara bazı haklar tanımış ve kadınlar erkeklere yakın bazı haklara sahip olmuşlardı. Öte yandan hala erkeklerin aynı anda sadece bir kadınla evlenmesi söz konusu değildi, kadınlar erkeklerle aynı odada bile bulunamıyordu ve kadınların eğitim oranları inanılmaz derecede düşüktü. Kaldı ki sokaklarda peçeleri olmadan yürüyemeyen kadınların, sosyal hayatta

Ekim Devrimi, I. Dünya Savaşı sırasında patlak vermişti. Dolayısıyla Büyük Savaşın da Rusya'da kadınların değişimine büyük etkileri oldu.

bulunmaları o gün için düşünülemiyordu bile.

Kurtuluş Savaşından önce nüfusun yüzde 80'i kırsal kesimde yaşıyordu ve mevcut 40 bin köyün 37 bininde doğru dürüst ne okul vardı, ne de postahane. Toplam nüfusun sadece yüzde 2'sinin okur yazar olduğu sanılıyordu. Erkeklerin yüzde 7'si, kadınların ise sadece yüzde 0,4'ü okuma yazma biliyordu. Ülkede toplam 4770 okul vardı ve bu okulların sadece 153'ü ortaokul ve lise düzeyinde eğitim veriyordu. Lisede öğrenim gören kız öğrenci sayısı ise sadece 230'du.

I. Dünya Savaşının patlak vermesi, erkeklerin akın akın cepheye taşınması, **Çanakkale Zaferi** ve savaşın devamında gelen büyük asker kayıpları, kadınları da hem cepheye sürmüş, hem de cepheye gidenlere bilfiil yardıma zorlamıştır. Ortaya militan **Kara Fatma, Nezahat Onbaşı** ve **Gördesli Makbule** gibi asker kadınlar da çıkmıştır, cepheye yalın ayak top-tüfek taşıyan kadınlar da. Kurtuluş Savaşı ve I. Dünya Savaşının getirdiği zorluklar, daha önce göz göze bakamayan erkekle kadın arasındaki bariyerleri biraz olsun yıkmış ve kadını cumbaların ardından alıp sokağa, sosyal hayata daha çok katmıştır. Lakin en büyük değişim elbette cumhuriyetin ilanından sonra geliyor.

Yeni Cumhuriyetle birbiri ardına yürürlüğe giren kanunlarla kadınlar bir anda **eş vatandaş** statüsü kazanıyor ve sosyal haklara sahip oluyorlar. Bu dönemde çok eşlilik kanunen yasaklanmış, kadınlar için boşanma ve miras hakları erkeklerle eşit hale getirilmiştir. 1930'da kadınlar politik haklara da sahip olmuş ve seçme-seçilme hakkını elde etmiştir. **Hatı Çırpan**, seçilen ilk kadın muhtarlardandır. **Müfide İlhan**, ilk kadın

belediye başkanı olarak tarihe geçmiştir. Öte yandan 1930'lardan sonra kadınları üniversite eğitimi alırken görmek şaşırtıcı olmaktan çıkmaya başlamış ve **Anadolu**'da pek çok yeni mezun kadın öğretmen görev almıştır.

Kılık kıyafet kanunu ile kadınların çarşaf ya da ferace giymeleri zorunluluğu ortadan kalkmıştır. Medreseler kaldırılmış ve ülkedeki tüm okullar **Milli Eğitim Bakanlığına** bağlanmıştır. Bu okullarda kız ve erkek öğrencilerin aynı sınıflarda eşit eğitim alması garanti altına alınmıştır. Kadınların sosyal hayata dahil olması eğitimle sınırlı kalmamıştır; yani daha doğrusu kadınlar eğitim aldıktan sonra yeniden cumbaların ardına çekilmeyi reddetmiştir.

Cumhuriyetin ilk yılları doktor, hakim, avukat, öğretmen, akademisyen olarak görev alan kadın hikayeleri ile dolu. Öte yandan kadın yazarlar, düşünürler, sanatçılar doğmaya ve toplumun dinamiklerini etkilemeye başlıyor. 80'lerde gelen ikinci dalga feminizm hareketine kadar da sosyal hayatın itici güçlerinden oluyorlar. 80'lerde gelen ikinci dalga feminizm, Türkiye'de dünya genelinden birkaç kuşak geç de olsa, **cinsel devrimin** de kapılarını aralıyor ve 2000'lerden sonra kadın haklarında düşüş yaşanmaya başlanana kadar, kadınlar varlıklarını hissettirmeye devam ediyorlar.

II. Dünya Savaşı (1939-1945)

Aslında I. Dünya Savaşı "Büyük Savaş" olarak anılır, ama dünyanın kayıplar bakımından en büyük savaşı II. Dünya Savaşıdır. 30'dan fazla ülkeden 100 milyondan fazla insanın hayatını doğrudan etkilediği düşünülmektedir. Soykırımlara, katliamlara sahne olmuş, ırkları ve ülkeleri dünyanın bağrından koparıp almıştır. Avrupa'nın **faşizmi** gerçek bir tehdit olarak tam kalbinde hissettiği ve neredeyse faşizme yenilmek üzere olduğu, yakın tarihin en kritik savaşlarından da biridir.

II. Dünya Savaşının kadınların özgürleştirmesi alanındaki en büyük etkisi I. Dünya Savaşında değişen dengeleri tam anlamıyla oturtması ve kadınları sosyal hayatın kalbine tamamen ve kalıcı olarak taşıması olarak vuku bulur. Bir zamanların büyük imparatorlukları yıkılmış, yerine kurulan ülkeler bile sarsılmıştır. Savaş bittiğinde geride yıkık dökük bir Avrupa, parçalanmış aileler ve erkek nüfusunun ciddi bölümünü kaybetmiş yaralı ve acılı bir kıta kalmıştır. Avrupa'nın yeniden inşasında sosyal, ekonomik ve kültürel anlamda kadınların yeri büyüktür. Bu da kadınların sosyal hayatta daha çok yer alması, ekonomik özgürlük, ekonomik haklar ve özgürleşme getiriyor elbette.

Sanatta ve düşünce alanında bir patlama getiriyor. Ama II. Dünya Savaşının getirdiği bir şey daha var; "**teenager**" (genç/ergen) denilen yeni bir ara insan yaratması.

1920'lere kadar çocuklar 15-16 yaşına gelene kadar anne ve babalarıyla aynı sofraya oturup akşam yemeği bile yiyemiyorlardı. Çocuk hakları diye bir şey yoktu ve babalar çocuklarını istedikleri gibi "eğitmekte" özgürdüler. Ayrıca kız çocukları büyük ölçüde babaların istediği erkeklerle evlendiriliyordu. Yaş farkı bazı durumlarda 30'u, 40'ı bulabiliyordu.

Son dünya savaşından sonra ortaya çıkan ergen kuşağı, bu geleneklerin en azından şehirde ve en azından gelişmiş ülkelerde

Türkiye'de dünya genelinden birkaç kuşak geç de olsa, cinsel devrimin de kapılarını aralıyor

tarihe karışmasına sebep oldu. Tarihin ilk pop idolleri ortaya çıktı ve tarihte ilk defa gençlerin diledikleri gibi harcayabilecekleri paraları oldu. İlk defa gençler isyan etmeyi ve eskiyi reddetmeyi öğreniyorlardı. Her bir ergen, birer devrimci doğuyordu adeta ve bu özgürlüğe susamış yepyeni kuşaklar demekti.

1900'lerin başlarında Avrupa'da yaşayan ve bir kilo et parasına günlerce yerleri fırçalayan 17 yaşındaki bir genç kız ile, 1960'ların Londrasında **Beatles** konserinde dans eden bir genç kızın aynı haleti ruhiyeye, aynı hayallere ve aynı beklentilere sahip olduğunu söyleyebilir miyiz? Aynı dünyayı düşlediklerini ya da aynı dönüştürme gücüne sahip olduklarını? Sanmıyorum.

Amerikalı yazar **Doris Weatherford** II. Dünya Savaşı için "Savaşın pek çok ironisi vardır ve onlar arasında en başta kadınlar üzerindeki özgürleştirici etkisi yer alır." diyor. Gerçekten de hayatın pek çok gizemi ve savaşın da pek çok ironik tecellesi var. Ölüm ve yıkımla gelen özgürlük gibi..

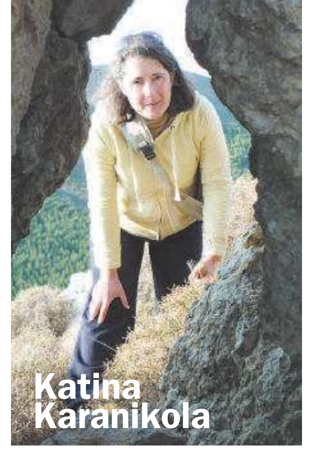
Bonus: Vietnam Savaşı (1955-1975)

Hippi kuşağını ve Amerika'da gerçek anlamda savaş karşıtı bilinci doğuran, **cinsel devrimi** onayan ve dalga dalga yayılmasına sebep olan, bizzat Amerikalılar tarafından üzerine en çok konuşulmuş, en çok yazılıp çizilmiş, Amerikalıların en çok özeleştiri yaptığı savaş olmasıyla nam salmıştır.

Vietnam Savaşıyla birlikte, II. Dünya Savaşından sonra ortaya çıkan yeni kuşak "ergen"ler savaşı ve savaşı yaratan tüm değerleri reddetmeyi seçmişlerdi. Bunlar arasında cinsiyet rolleri, sıkı ahlak kuralları, politikacılar ve kokuşmuş politikaları ve ırk ayrımcılığı da vardı. Hippi kuşağı gerçekten dünyayı değiştirebileceğine inanıyordu ve bunun için de "tehlikeli"ydiler.

Erkekler saçlarını uzatıp savaşa gitmeyi reddettiler ve kadınlar sütyenlerini yakıp özgürce sevişmeyi seçtiler. "**Savaşma, Seviş!**" bir hareketi ve zamanın ruhunu tanımlayan slogan oldu ve 60'ların sonları ile 70'leri sosyal hareketler bakımından 20. yüzyılın en öne çıkan dönemi yaptı. Günümüzde sanat, müzik, sinema adına ne varsa, hepsi adeta bu dönemin sönük bir taklidi gibi. Bu efsanevi döneme dair her şey defalarca taklit edildi. Bir tek savaş karşıtlığı hariç. 100 yıllık savaşlarla şekillenmiş bu "modern dünya", her nasılsa, yolda kayboldu ve savaşlara karşı durmayı unuttu. Kimbilir belki de yepyeni bir savaş yüzyılının ve gelmekte olan bambaşka değişimlerin eşiğinde duruyoruzdur şimdi.

Türklerin Uğramadığı Yunan Adası

Katina Karanikola

"…..Otobüs… pardon servis aracını bekliyorum otel resepsiyonundan alıp odama götürecek…" "Doluydu binemedik öteki sefere İnşallah…" "Almadı bizi üç yüzlüleri bırakacak önce…" "Sizin odanız nerede? Çok mu uzak?" " - Çocuk parkını geçtikten sonra ilk sağda…" Şaka gibi değil mi? Hayatımın faciasını yaşadım diyebilirim. Aha hemen şuracıkta, İmroz'dan 12 deniz mili yakınlıktaki Limnos adasına, taş çatlasa bir saatte gitmek varken, ne İmroz'da ne de Limnos'ta gümrük kapısı olmadığından, on beş saatlik yorucu ve gevezelik aşısı yaptırıp hiç susmayan bazı yolcularla yolculuğun sonunda oda servisi aracını beklemek on beş saatlik yolculuktan fazla yorucuydu. Neyse ki üçüncü dünya savaşı çıkmadan, resepsiyondaki çıtı pıtı genç kızı birileri öldürmeden bir minibüs ve bir elektrikli araba ile, en yakını bir kilometre uzaklıktaki, evlerimize yerleştik. Kaldığımız yerleri gündüz gözüyle görünce akşam ki işkenceyi unuttum. Kaldığımız yer Limnos adasının tüm köyleri olduğu gibi otantik bir köydü. Otel sahibi köyün eski evlerini ve yel değirmenlerini

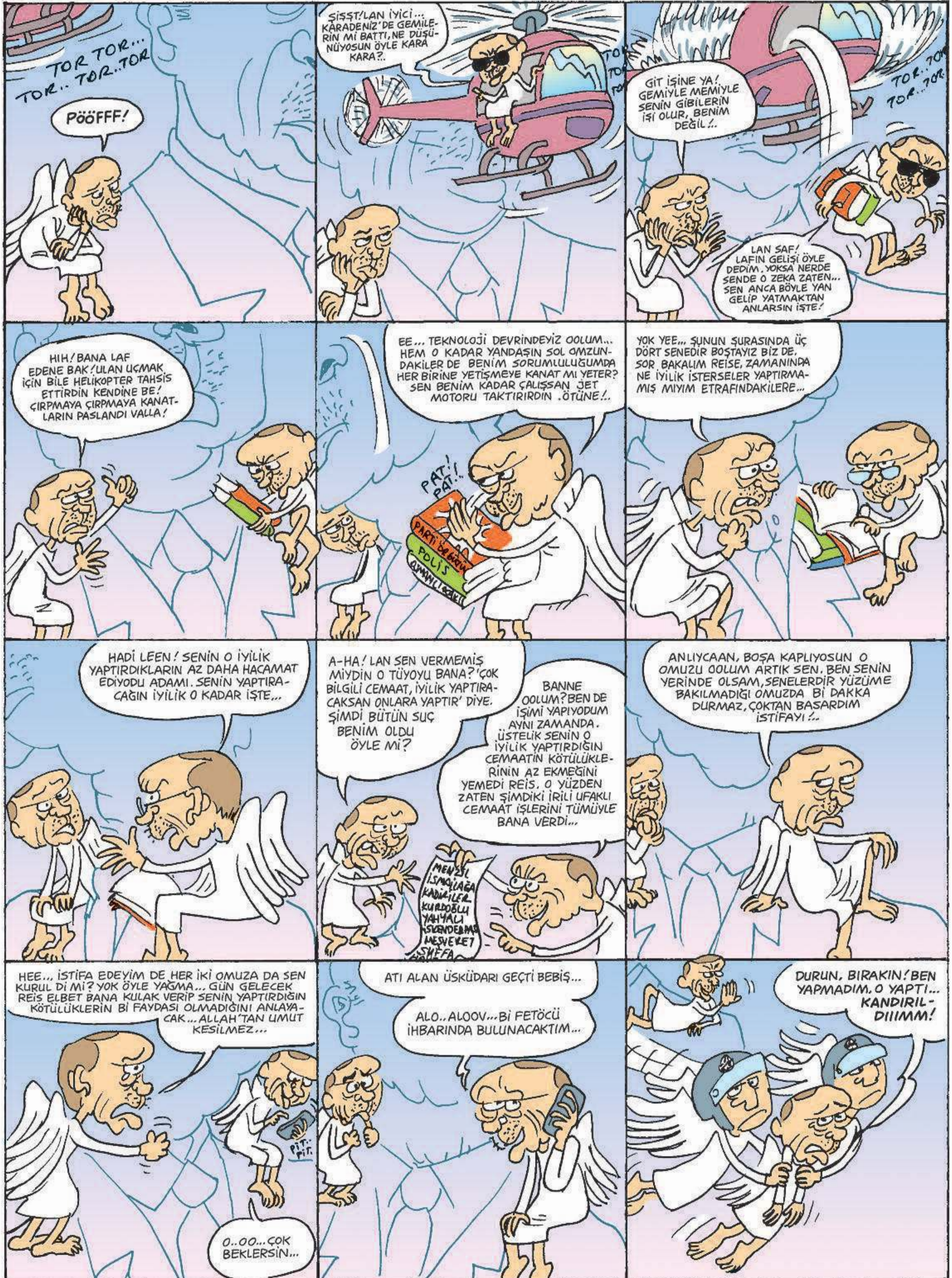
satın alıp restore ederek köyün bir bölümünü tatil köyüne çevirdi. Soğuk otel odası yerine bahçeli müstakil, kimileri dubleks, evde kalmak çok hoşuma gitti ama evden kahvaltı salonuna gidiş yolunu öğrenene kadar tatilimiz bitti.

Bu yıl bayram ve yaz tatilinde Yunanistan'ı Türkler istila etmiş. Turizmde yaşanan patlama zaten ekonomik krizde olan ülkeye kıtlık getirmiş. Yunan adalarında su tüketimi yüzde elli artarken stokta yiyecek kalmamış. Santorini halkı bu yaz "turist istemiyoruz" diye isyanlardaymış. Birçok Yunan adasında yoğunluk yaşanırken Limnos adasına, gümrük olmamasından dolayısıyla kapı vizesi verilemediğinden, birkaç yattan başka Türk gitmemiş. Bizde boynu bükük kalmasın diyerek altmış kişilik bir grup ile gitmeye karar verdik. Türkiyeliler ne yer ne içer nasıl eğlenir görsünler ceplerine de üç beş kuruş girsin de yüzleri gülsün diye… Ben altmış kişiyle dolaşacak kadar uyumlu biri değilim ama ilk gün arkeolojik alanları görmek istediğimden grupla birlikte yola çıktım. Gevezelik aşısı etkisini hala kaybetmemişti kafamın içinde binlerce arı dolaşıyordu adeta...Eve döndüğümde üç aspirin yetmedi başımın ağrısını geçirmeye… Tombul, sevimli, genç rehberimiz altı yıl Türkiye'de kalmış, Türkçe konuşmayı öğrenememiş, sudan çıkmış balık gibi, çırpınarak Türkçe konuşmaya Limnos hakkında bilgi vermeye çalışırken hiç susmayanlara nasıl gıcık olduğumu anlatamam. Genç rehberimiz sahil yolunda ilerlerken bize sahili göstererek "sonumuz burada olacak" deyince paniklendim. "Ulan, bu gavurlar artık dost olduğumuzun farkına varmadılar da bizleri burada boğacak mı?" diye. Meğer "günümüz bu sahilde son bulacak" demekmiş. Ben geçimsizliğimle o sonu göremedim. Gönül Adamını gruptan kaçırarak ızgara ahtapot bacağı ve reçinayla günümüzü bitirdik. Zira Yunan adası denince aklıma ilk gelen taze deniz ürünleri, reçina, dar sokaklar, dışarı atılmış masalar, köy meydanlarında ki uzo veren kahveler ve bol şarap. Limnos adasının şarapları antik çağlardan beri meşhur. Homeros'un İlyadasından Truva savaşı sırasında Akaların değerli objeler karşılığında Limnos şarabı aldıklarını biliyoruz. Limnos adası fazla büyük olmamasına rağmen kırktan fazla köyü var.

Hepsi de otantik şaheser. Çirkin yapılaşma yok, doğa korunuyor. Nadir arkeolojik alanlar,sarp kayalıklardaki kalenin içinde geyikler ve geleneksel yerleşim yerlerini görmeye değer. En ucuz oteller bile pırıl pırıl. Lüks görkemli lokantalar yok hepsi orta direğin rahat edebileceği türden. Eğlenmek herkesin hakkı ama müzik bangır bangır değil. Tepenizde, orkestra şefi gibi, papyonlu, beyaz gömlekli henüz yemeği bitirmeden tabağı önünüzden alacak bir garson beklemiyor. Garsonu bir tek sipariş verirken görürsünüz. Siparişler hepsi birden masaya gelir ve şortlu, tişörtlü garson ortadan kaybolur. Masa siz gittikten sonra toplanır. Bu da beni çok rahatlatıyor. Porsiyonlar büyük ve kaliteli fiyatlar ucuz. Limnos'ta kaldığım süre büyük fırtınadan sonra sakin bir limana sığınmış bir denizcinin huzurunu duydum içimde. Gitme günü geldiğinde önünden kemiği alınmış köpek gibi kulaklarım indi. Bana sunduğu bu güzel tatil için organizatör dostum Niko'ya teşekkür ediyorum. Tek kuruş kazanmadan, hata cebinden harcayarak bazen anırarak bazen sabırla dinleyerek herkesin kaprisini, huysuzluğunu çekerek otel, otobüs ayarlayarak bizleri her yıl ayrı bir adaya götürüyor Niko. Limnos adasının Kavirleri sana güç ve sabır versin Nikolaki.

İyi-Kötü

TOR TOR... TOR.. TOR.. TOR
PÖÖFFF!
ŞİSST! LAN İYİCİ... KARADENİZ'DE GEMİLERİN Mİ BATTI, NE DÜŞÜNÜYOSUN ÖYLE KARA KARA?..
TOR TOR TOR
GİT İŞİNE YA! GEMİYLE MEMİYLE SENİN GİBİLERİN İŞİ OLUR, BENİM DEĞİL!..
TOR.. TOR TOR.. TOR
LAN SAF! LAFIN GELİŞİ ÖYLE DEDİM. YOKSA NERDE SENDE O ZEKA ZATEN... SEN ANCA BÖYLE YAN GELİP YATMAKTAN ANLARSIN İŞTE!
HIH! BANA LAF EDENE BAK! ULAN UÇMAK İÇİN BİLE HELİKOPTER TAHSİS ETTİRDİN KENDİNE BE! ÇIRPMAYA ÇIRPMAYA KANATLARIN PASLANDI VALLA!
EE... TEKNOLOJİ DEVRİNDEYİZ OOLUM... HEM O KADAR YANDAŞIN SOL OMZUNDAKİLER DE BENİM SORUMLULUĞUMDA HER BİRİNE YETİŞMEYE KANAT MI YETER? SEN BENİM KADAR ÇALIŞSAN JET MOTORU TAKTIRIRDIN .ÖTÜNE!..
PAT! PAT!..
POLİS
YOK YEE... ŞUNUN ŞURASINDA ÜÇ DÖRT SENEDİR BOŞTAYIZ BİZ DE. SOR BAKALIM REİSE, ZAMANINDA NE İYİLİK İSTERSELER YAPTIRMAMIŞ MIYIM ETRAFINDAKİLERE...
HADİ LEEN! SENİN O İYİLİK YAPTIRDIKLARIN AZ DAHA HACAMAT EDİYODU ADAMI. SENİN YAPTIRACAĞIN İYİLİK O KADAR İŞTE...
A-HA! LAN SEN VERMEMİŞ MİYDİN O TÜYOYU BANA? 'ÇOK BİLGİLİ CEMAAT, İYİLİK YAPTIRACAKSAN ONLARA YAPTIR' DİYE. ŞİMDİ BÜTÜN SUÇ BENİM OLDU ÖYLE Mİ?
BANNE OOLUM? BEN DE İŞİMİ YAPIYODUM AYNI ZAMANDA. ÜSTELİK SENİN O İYİLİK YAPTIRDIĞIN CEMAATİN KÖTÜLÜKLERİNİN AZ EKMEĞİNİ YEMEDİ REİS. O YÜZDEN ZATEN ŞİMDİKİ İRİLİ UFAKLI CEMAAT İŞLERİNİ TÜMÜYLE BANA VERDİ...
MENZİL
İSMAİLAĞA
KADİRİLER
KURDOĞLU
YAHYALI
İSKENDERPAŞA
MEŞVERET
SUFFA
ANLIYCAAN, BOŞA KAPLIYOSUN O OMUZU OOLUM ARTIK SEN. BEN SENİN YERİNDE OLSAM, SENELERDİR YÜZÜME BAKILMADIĞI OMUZDA Bİ DAKKA DURMAZ, ÇOKTAN BASARDIM İSTİFAYI!..
HEE... İSTİFA EDEYİM DE HER İKİ OMUZA DA SEN KURUL Dİ Mİ? YOK ÖYLE YAĞMA... GÜN GELECEK REİS ELBET BANA KULAK VERİP SENİN YAPTIRDIĞIN KÖTÜLÜKLERİN Bİ FAYDASI OLMADIĞINI ANLAYACAK... ALLAH'TAN UMUT KESİLMEZ...
PIT. PIT.
O..OO... ÇOK BEKLERSİN...
ATI ALAN ÜSKÜDARI GEÇTİ BEBİŞ...
ALO.. ALOOV... Bİ FETÖCÜ İHBARINDA BULUNACAKTIM...
DURUN, BIRAKIN! BEN YAPMADIM. O YAPTI... KANDIRILDIIIMM!

Bir Cumhuriyet Divası: Leyla Gencer…

ÖZLEM ÖZDEMİR info@ozlemozdemir.net / twitter @ozlemozdemir

Bu ay başarısı ülke sınırlarını aşmış, tüm müzik eleştirmenlerince sesinin güzelliği ve özgünlüğü kabul edilmiş ve yirminci yüzyılın en önemli sopranolarından biri olarak kabul edilen Leyla Gencer'i analım istedim. Çünkü 10 Ekim onun yaş günü... Hayallerin çalışılırsa gerçek olacağının en önemli örneklerinden biri o. Batı'da "La Diva Turka" olarak anılan Gencer, lisedeyken hayalini kurduğu La Scala Operası'nda sahneye çıkmakla kalmayıp, oranın tarihinin de parçası oldu… Bu özel kadını saygıyla anıyorum ve bu yazıyı onun sesiyle okumanızı öneriyorum…

Leyla Gencer, 10 Ekim 1928'de Polonezköy'de doğar. Babası Safranbolulu köklü Müslüman bir ailenin oğlu olan Hasanzade İbrahim Bey, annesi Polonyalı Katolik bir ailenin kızı olan Alexandra Angela Minakovska'dır. Babası İbrahim Bey, ağabeyi Hüseyin Çeyrekgil ile çiftçilik, balıkçılık, taşımacılık ve Çubuklu suyunun işletmesini yapar. Ayrıca Lale Sineması'nın işletmesini üstlenmiştir ve Karaköy'de hanları vardır. Annesi, İbrahim Bey'le evlendikten sonra Müslüman olup Atiye adını alır. Ne yazık ki Leyla, babasını genç yaşta kaybeder…

"Maskeli Balo", La Scala, 1972-73. © Erio Piccagliani-Teatro alla Scala.

Leyla Gencer, İstanbul İtalyan Lisesi'ni bitirir. Ardından İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda şan eğitimi alır. Konservatuvarda, Fransa'nın önde gelen hocalarından Reine Gelenbevi, ünlü orkestra şefi Muhittin Sadak ve besteci Cemal Reşit Rey'in öğrencisi olur. Ankara Devlet Konservatuvarı'nda ders vermek üzere Türkiye'ye gelen ünlü İtalyan soprano Giannina Arangi Lombardi ile tanıştıktan sonra onun isteğiyle İstanbul'daki konservatuvar eğitimini yarıda bırakarak çalışmalarını Ankara'da onun özel öğrencisi olarak sürdürür. Ankara Devlet Tiyatrosu'nun korosuna girer. Hocası Arangi Lombardi, bir yıl sonra kızını ziyaret için gittiği İtalya'da hastalanarak hayatını yitirince çalışmalarını İtalyan bariton Apollo Granforte ile sürdürür.

"Napolili Türk"

Leyla Gencer, 1946'da varlıklı bir bankacı olan İbrahim Gencer ile evlenir ve Gencer soyadını alır. 1950'de Devlet Tiyatroları Ankara Operası'nda sahnelenmeye başlayan Cavalleria Rusticana operasındaki "Santuazza" rolü ile opera kariyeri başlar. Ankara Devlet Operası'nda görev yaptığı 1950-1958 yılları arasında devlet konuklarına verilen resitallerde en çok görev alan sanatçılardan olur. ABD devlet başkanlarından Harry S. Truman, Dwight Eisenhower, Yugoslavya'nın kurucusu Mareşal Tito, İran Şahı Rıza Pehlevi ve eşi Prenses Süreyya, Ürdün Kralı Hüseyin huzurunda resitaller verdiği devlet konuklarındandır bazılarıdır…

1953 yılında, Türkiye ile İtalya arasında imzalanan Kültür Anlaşması çerçevesinde bir radyo konseri vermek için Roma'ya gider. Bu konserin başarısı üzerine Napoli Yaz Festivali'nde sahnelenen Cavalleria Rusticana operasında başrol fırsatı elde eder. Bir sonraki sezon Napoli'nin ünlü San Carlo Operası'nda Eugenio Onegin ve Madam Butterfly operalarında başrol teklifi alır. Madam Butterfly operasındaki başarısı ile Napolili Türk olarak anılmaya başlar. Bu başarı bir sonraki sezon San Carlo Operası'nda sahnelenen La Traviata'daki "Violetta" rolünü getirir.

1957 sezonunda San Fransicso Operası'nda sahnelenen La Traviata operasında başrolü Leyla Gencer, Lucia di Lammermoor operasında ise dünyaca ünlü soprano Maria Callas üstlenmiştir. Ancak Callas'ın gelmemesi üzerine Lucia rolünü de Gencer üstlenince, büyük bir başarı kazanır. O günden başlayarak ABD'de sayısız opera temsili, resital, konser gerçekleştirir...

"La Scala" ve Görkemli Yıllar

Her zaman hayali ünlü La Scala Operası'nda sahneye çıkmaktır. Ve 26 Ocak 1957'de bu hayali gerçekleşir! Fransız besteci Francis Poulenc'in "Carmelit'lerin Diyaloğu" eserinin dünyadaki ilk temsilinde başrolü (Lidoine-başrahibe) oynar. Gencer, 1958 yılında görevine son verilinceye kadar yurt dışındaki operalarda Ankara Devlet Operası Sanatçısı sıfatıyla rol alır. O da Milano'ya yerleşir. Gencer 1959 Floransa Festivali'nin açılışında Verdi'nin 1849'dan beri hiç sahnelenmemiş "Legnano Savaşı" adlı eserinde başrolü oynar. Gencer, 1960'larda artık mesleğinin doruğundadır. Ve en önemlisi hiç bilinmeyen operaları seslendirmeyi sürdürür.

1983-1988 yılları arasında As. Li. Co.'nun genel sanat yönetmenliğini yürütür. 1997-1998 arasında La Scala korosunun genç sanatçılar okulunda yöneticilik yapar. Vefatına kadar La Scala'da opera sanatçıları için kurulan akademinin sanat yönetmenliğini sürdürür. Uluslararası yarışmalarda seçiciler kurulu üyelikleri yapan, festivallere, seminer ve konferanslara katılan Leyla Gencer, İstanbul'da kendi adını taşıyan "Uluslararası Şan Yarışması"nın kurucusudur. Leyla Gencer, 1988 yılında "Devlet Sanatçısı" unvanıyla onurlandırılır. 2004 yılında Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından ise 1000 yılın Türkleri özel koleksiyonunda, adına 15.000.000 TL değerinde 0.999 ayar gümüş hatıra para basılır.

Tüm Zamanların En Duygulu Sesi

10 Mayıs 2008'de Milano'daki evinde kalp ve solunum yetmezliğine bağlı olarak hayatını kaybeder. Leyla Gencer'in cenazesi 12 Mayıs günü Milano'da La Scala Operası'nın Santa Babila Kilisesi'nde düzenlenen kalabalık bir törenden sonra vasiyeti doğrultusunda krematoryuma götürülerek yakılır. Külleri daha sonra İstanbul'a getirilerek vasiyeti gereği, 16 Mayıs günü Dolmabahçe Sarayı ile Dolmabahçe Camii arasındaki yapılan bir törenden sonra Dolmabahçe açıklarında Boğaz sularına dökülür… Törende, Mozart'ın Requiem'inden "Lacrimosa" ile Ahmed Adnan Saygun'un "Yunus Emre Oratoryosu"nun 5, 12 ve 13. bölümleri İstanbul Devlet Opera ve Balesi Orkestra ve Korosu tarafından seslendirilir.

La Scala, Gencer'in ölümünün ardından onun tüm zamanların en duygulu seslerinden biri olduğunu söyleyerek, onun Scala'daki yıllarının "Bir daha tekrarı yaşanmayacak görkemli yıllar" olduğunu açıklar. La Scala'da onun için hazırlanan kitap, "Leyla Gencer - 50 Anni alla Scala" (Leyla Gencer Scala'da Elli Yıl) adını taşır. Leyla Gencer her zaman bir Türk sanatçısı olduğunu vurgulamıştır. Bir konuşmasında da şöyle der: *"İnsan köklerini hiçbir zaman inkâr etmemeli. Ben Avrupa'ya gidip Avrupalılaşmadım, Türklüğümü her zaman muhafaza ettim. Türk olduğumu her yerde söyledim. İsmimi de değiştirmedim. Hep Leyla Gencer olarak kaldım."*

Fark

feyhan güver

EX'TENTANELER PAPARAZZİYE

raziyeicoglu@gmail.com

Raziye İçoğlu

• Hayat; EX ile evli olmadığın zamanlarda yaşananlardır..

• Geçmişten bugüne karşılaştığım bütün platonik aşıklarım bana benzer birini aradıkları anısını anlatırken, EX bana hiç benzemeyen farklı biri ile beni aldattığı itiraf ediyordu…

• EX kocadan sonra tekrar evlenmek istiyorsan güzel, tatlı, mutlu evlilik geçirmişsindir. Berbat ve ötesi bir EX evlilikten çıkmışsan bir dahasına tövbe edersin.

• EX'i anlayamadığın bir şeyle anlayabilirsin. Yani empatiyi anlayamadığın bir şey üzerinden kurabilirsin mesela...

• Yanımızda olduğu için değil, rahatsız etmediği için teşekkür edeceğimiz EX'ler var…

• EX üzerinden çok ayrılıklar geçti…

• EX tarafından aldatılmanızın gerçekten sizinle bir alakası yok. Aldatan kişinin tamamen kendi ruhsal sorunu. Bunu konu-komşu, yakın çevre idrak etmeli. Sorunu bile aldattığı kişiye yükleyerek, hâlâ üçlü karmaşık ilişkisine devam ediyor.

• EX dönem öncesinde, Akademide öğrenci iken, üst sınıflardan benimle ilgilenen çiftlik sahibinin oğlu hakkında atölyemizin torna öğreticisi Ali Usta; **"evlen bu adamla, bak gider çiftliğinin hanımı olursun"**… dediğinde **"Hahaahaahayy"** deyip geçmemeliymişim meğerse..

• EX'e evlilik hakkında bildiği her şeyi ben öğrettim. Ama bildiğim her şeyi değil…

• EX'ler ile ayrı gezegenlerin yaratıklarıyız.

• Dört yanlış bir doğruyu götürür testli sınav sisteminin aksine, bir yanlış EX bütün doğru ilişkilerimi yok etti gönül testimde…

• Örgüye ilk başlandığında örülen şey hep kaşkoldur. Öyle uzayıp gider. EX ilişkiler aynen böyledir, kesme yoktur, artırma yoktur, ajur örgü yoktur. En fazla renk çizgili olabilir…

Evlensel Meseleler

• Karını aldattığın kadınla evlenmek, beraberinde bütün handikaplarla evlenmek demektir, çünkü metresin bütün numaralarını biliyor…

• Evlilikler iki kişinin ortak acı çekmesiyle başlar, sonra iki tarafın birbirine acı çektirmesi ile sonlanır..

• Evlilikler çiftlerin birbiri üzerindeki yetkisi ile değil, etkisi ile sürekli olabilir…

• Giden sevgili geri dönerse değil, seni merkez alıp etrafında dönerse senindir…

Kadın Yanım

• Bizler iş yaparken kafamızda unlar uçuşur, terliğimize kadar çamaşır suyu damlar, eşofmanlarımız lekeli ve delik deşiktir. Ama tv dizisindeki çalışanlar fuul makyaj, şık şıkırdım. Kadınlardan aynı performansı bekleyen izleyici oluşturmak adına, sanki o kadar yemeği onlar yapmamış, o kocaman saraydan bozma konağı onlar temizlememiş gibi…

• Kadınlar sevilmek istiyor, çok azı sevmek istiyor…

• Evlenilecek kadın kriterleri değişti, **"yemek pişiren kadın bulmak zor"** denmiyor, **"artık yumruk yiyen kadın bulmak zor"** diyor erkek milleti …

Erkek Tepik

• **Evinin kadını** olman için illâ bir erkek gerekmiyor ki. Bu mertebe için bir **ev** ve bir **kadın** yeterlidir…

• Hâlâ **#KocamaDokunma** diye ceremeyi yine kadına yüklüyorlar.. Kocan koca olsunda dokundurtmasın kendi kendine…

• Erkek tipi; … **"evlenmek istiyorum, ama boşanmak için. Böyle bir tecrübem olsun istiyorum"** … diyor. Hadi buyur.! Üstüne bir de aldatmayı ekle, tam bir milenyum paketin olsun bari…

• EX'in bu yazı dizisinde bir tip olduğunu anlatmaya çalışsam da, beni hayali karakter üzerinden yargılayarak, aldatılmamın normal olduğunu, evliysen başkasıyla yatmazsın geleneksel kafasından sıyrılmam gerektiğini, etik, etnik falan gibi kelimelerle anlatarak, karısı ile birbirlerini özgür bıraktıklarını anlatan **Esnek Erkek**; Tamam anlaşıldı. Karıya sahip olmayacaksın, isterseniz gönlünüz, gözünüz, bilumum her yeriniz bir başkasına kayacak. Karı koca birbirine karışmayacak anladık. Lâkin ilişkine de mi sahip çıkmayacaksın Acaba?

• **Unisex**; yani her iki cinse de uyan, kadın erkek giyebilir kıyafet dendiğinde kapanma payındaki ilik - düğme tarafı erkekler için olan kullanılır. Ceket, hırka, gömlek, mont vs. kadınlar için ilik sağda, düğme solda, erkekler için ilik solda düğme sağdadır.. Unisex'de bile erkek üstünlüğü, diğer türlüsü erkeği bozar mı Acaba?

Ananeler

• Anneannem her şeyin altına, dibine, sapına **"Döt"** diyordu. **"Çaydanlığın dötünü yere koyma, tencerenin dötünü masaya koyarken sil, bıçağın dötünü çevir"** .. Hiç durduramıyorduk, bütün eşyalar başı – kıçı olan canlı yaratıklardı, sanki. Çocukken **"bıçağın elleri"** yok falan

diye ben de bu animasyonu kurguluyordum kafamda. **"Böyle deme"** dedikçe, **"ya ne diyim ki?"** diyordu doğrusu öyleymiş gibi…

Ev Babaları

• Aile yapımızda çocuğa ilk teknolojik eğitim **"şu kumandayı babaya getir"** ile başlıyor dönemine yetişemedik. Bazılarımız **"şu televizyonun düğmesine bas"** dönemine zar zor yetişebildik, bu nedenledir ki **Teknolojik Çağı** çok geç yakalayabildik…

Ekran Tepik

• Eskiden sabahın köründe bile işe şık giden kadınların tayyörlerine, kıyafetlerine baktığım yabancı pembe dizilerin, yeni versiyonlarında sadece, habire yenen yemeklere bakıp bizlerde yiyoruz. Kayda değer nitelikte bir kıyafet tasarım yok izleyip de dikmek istediğim…..

• İnsanlar çift yaratılmış derler, herkesin bir benzeri var dünyada. Bu da dublör sektörü için bulunmaz nimet demektir..

• Tuhaf tv dizi filmleri izledikçe aldığım ana fikir; **"sevgiline mutlaka DNA testi yaptır, %100 kardeşin çıkabilir"** ….

Sanal Tepik

• Fotoğraf albümü ile yatılı gezen dayımın kızı vardı. Şu akıllı telefonlar

ve sanalda fotoğraf paylaşımı, en çok gidilen evde o albüme baktırılmak zorunda kalan ev sahiplerini rahatlatmıştır ve dayı kızı, 30'a 40 ölçüsündeki albümün yerine yedek çamaşır sıkıştırıp yatıda birkaç gün daha kalabilir artık…

• Gerçek hayatta bir mekanda tanıyor olabileceğin kişiler varsa o kişinin masasına oturamıyoruz, ama sanalda ekleyebiliyoruz..

Bekâr Yanım

• İlkokulda verilen tırım tırım

uğraştığın küflenme ödevleri bekâr evinde kendiliğinden oluşur. Bir fen bilgisi dersi deneyi değil, bozulan dolapta oksijensiz kalan domateslerin küf bulutu ile kaplanması bekâr hayatın gerçekleridir…

• Bekârlık pratikliktir, evlilik teorikliktir…

Yalnız Tepik

• Yalnızlığı seviyorum, çünkü paylaşılmıyor.

• Yalnız insanlar, kimsenin aklına gelmez, hiç aranmazlar. Ama tatilimsi bir yere giderse aranırlar ve sonra **"niye telefonu açmıyor"** diye tekrar dışlanırlar…

• Yalnızlık; yalnızların değil, toplumun ürettiği bir durumdur sadece..

İnsan Tepik

• Çok fazla dostu olan çok iyi bir dosttur, ama asla sır vermeyeceksin, o da söyler dostuna zincirlemesinden ötürü …

• **"Büyüyünce anlarsın"** dedikleri hiçbir şeyi anlamadığım gibi, çocukken

en zor şeyin bant ucu bulmak olduğunu sanırdım. hâlâ aynı fikirdeyim.

• Bir öğretiyi ustasından çok zor öğrenirsin. Çünkü çok sınıf ilerdedir. Geri sınıf düzeyine inip öğretemez. Bir şeyi en iyi acemisiden öğrenirsin, sonra istersen geliştirirsin…

• Düşmanlar hiçbir zaman dosta dönüşmezler, ama dostlar hiç beklemediğin anda hızla düşmana dönüşebilirler, hem de bütün donelerin, sırların, dertlerin, açıkların hep ellerindedir artık. Hiçbir zaman değişmeyen istikrarlı kötülükleri ile güven veren düşmanların, işte bu nedenle daha nettir…

• **Yüzde yüz düşünce gücü** felsefesinden anladığım; olmasını istediğin bir şeyin tersini düşününce oluyor…

SokakTepik

• Evimdeki misafirlerime misafir getiren akraba enişte; **"İpte asılı çamaşırlar sallanıyor mu, sallanmıyor mu? diye bakarak hava durumunu anlıyorum. Eskiden ağaçların dallarına bakardım, şimdi memlekette ağaç kalmadı, çamaşırlara bakarak havayı anlıyorum"** diyor…

Paparazziye Sokak Arasında

• Çocuk parkına **Kullanım saatleri: 08.00 – 20.00** ve adını yazdıkları bir tabela dikmişler. Gittiğimiz saat 07.00'de **"park**

kullanılmıyormuş" dediğimde, 4 ve 5 yaşındaki yeğenlerim **"Ooof Hala şaka yapma, kapı yok, kilitli değil ki"** dediler… Limitsiz deyip, adil kullanım limitli internet gibi nasıl durdurabilirsin ki çoluğunu, çocuğunu, kendini Acaba?..

• Şehir içi otobüste koltuk sınırını ihlal edip, çantasını kucağıma atarak, ayak ayak üzerinde, telefonunu kurcalayarak yolculuk eden kadın, tacizcilerin en anasıdır.

Kadın yanım olarak çok kınadığım bu hareket karşısında maalesef korkudan sessiz kalıyorum. Mademki iki saat yol boyu ben taşıdım, çantasını alıp inip, parçalayıp yırtıp, her istediğimi yapasım geliyor.

ece burgaz

koala

Seni Yeneceğim Viyana!

yaseminolur@yahoo.com
YASEMİN OLUR

Ulrike ve Peter için

Benim kurumuş bir atkestanem var. Nakışlarla işlenmiş bir kesenin içinde duruyor. Yıkılmış, güçsüz, amaçsız hissettiğim anlarda avucuma alıyorum onu ve Alaaddin'in sihirli lambasını okşaması gibi ellerimi üzerinde gezdiriyorum. Sonra hatırlıyorum aslında içimde güçlü bir "ben" in yatıp dinlendiğini. "Kalk hadi!" deyip itekliyorum onu. Şöyle bir silkinip kendine geliyor ve hayat kaldığı yerden yine büyük bir azimle devam ediyor.

O atkestanesini bana Viyanalı bir dostum verdi. Bundan üç yıl önce doktora yaptığım üniversitedeki bekar ve çocuksuz arkadaşların Erasmus bursuna başvurmalarını gıbta ile izlemiş ve sanki gitmeye müsait bir ortamım varmış gibi ben de onlarla sınava girmiştim. Sınav günü okul çok kalabalıktı. Kalabalığı görünce boş yere sabah sabah kalkıp yol aldığıma hayıflanmış ama yine de başladığı işi bitirmesi gerektiğine inanan sadık bir halle sınav sorularını çözmüştüm. Aradan aylar geçti. Ben sınava girdiğimi bile unutup yazlığın yolunu tutmuşken bir telefon geldi. Sınava giren bir arkadaşım bana müjde veriyordu. Listeler asılmış ve ben Viyana Üniversitesi'ne gitmeye hak kazanmıştım. Nasıl bir sevindiysem artık telefonu kapatınca kayınvalidemin sesiyle kendime geldim. "Hayırdır?" diye soruyordu. Gebelik testi yaptırmış da ikinci bir çocuğumun olacağını mı haber almıştım yoksa?

Ortamda bir anlık sükutun ardından kurduğum "Viyana Üniversitesi'ne gidecekmişim" cümlesinden sonra yüzünün aldığı, referandumda kendisine hayır denmiş diktatör halini ömrüm oldukça unutmam.Tansiyonu kaça çıktı o an bilemem ama ben hadsiz bir gelin olarak zaten evli barklı halimle doktora yapıyorken bir de Viyana'ya mı gidecektim? Daha kış için domates suyu yapacaktık!

Olayın evvelinden ve ahirinden pek haberi olmadığı için onu karşıma alıp güzelce anlattım. Anlatırken de zaten dört yaşında bir veletle nasıl olup da kocamı bırakıp gidebileceğime şöyle ufaktan, ben bile afalladım. İnsan istiyor işte! Ki bir de Avrupa, biz edebiyatçıların Tanzimat'tan beri büyük fantezisidir. Oraların havasını solumak, kütüphanelerinde, kafelerinde inceden bir bohem hayatı yaşamak… Bir Ziya Paşa da ben olmuştum. Trakya'nın bu ücra köyünde kapıldığım tatlı fantezi ve gerçeklere karşı "epten aykırı" giden tavrımla kocamı aradım. Sınava girdiğimi bilen ama sonuçları tahmin etmeyen haliyle dinledi beni. Hiç kırmadı içimdeki Ziya Paşa'nın yeniliğe ve garbın ilmine olan hevesini. O an anladım ki bir kadının okuyup yazmak için kendine ait bir odasından sonra bir de her zaman onu destekleyen kafa dengi bir hayat arkadaşı olmalı!

Vizelerdi, biletlerdi, babamın kocama "yollama sakın bunu!" diye gerçekleştirdiği kulislerdi derken vakit geldi çattı ve ben hiç bilmediğim bir ülkeye doğru, yanımda dört yaşında bir veletle yola çıktım.Viyana Havaalanı'na indiğimde Haydarpaşa'ya inen Anadolu köylüsünün o tedirgin halini almıştım. Bazı tanıdıklar bulmuştum tabi gitmeden önce. Bana kalacağım evi de ayarlayan çok tatlı bir kız karşıladı bizi. Yozgatlı bir teyzenin evini bulmuştu bana (sonraları oradaki Türklerin çoğunun Yozgatlı olduğunu öğrenecektim.)Ardından bana şehri tanıtıp kendi yoluna gitti.

İçimde yeni bir şeyler öğrenmeye dair büyük bir hevesle bir iki gün gezdim Viyana'yı. Sanat Tarihi müzesinde kızımın Monet'nin tablolarını parmaklamasıyla şehre girişimizin biraz olaylı başladığını söyleyebilirim. Adamların sanatına el basmıştık. Tabi bundan pek hoşlanmadılar. Modern sanat müzesine gittiğimizde ise bileğine taktığım balon kızımın onu çıkarmasıyla tavana uçmuş, kızımı susturmaya çalışan müze ahalisi büyük çabalar sonucu, epey yüksek tavandan balonu indirmeyi başarmışlardı. Nereye gitsek bir bela çıkarıyorduk. "Eve döndüğümde rahatlarım" diye düşünüyordum. Olur olmaz sakarlıklarla bu sefer sahneyi ben alıyordum. Mesela emanet bir evdeki hiçbir eşyaya zarar vermemem gerekir diye düşünürken daha gittiğim ilk hafta ev sahibimin elektrik süpürgesinin motorunu yakmış, süpürgeyi aldığım yere üzgün bir halde koyarken çarptığım dolabın üstündeki aynayı devirmiş, içi gazyağı dolu kocaman bir süs eşyasını kırıp evi gaz kokutmuştum.

Bir zaman böyle gezindikten sonra kayıt için üniversiteye gittim. Bari orada biraz kafayı açarım diye düşünmüştüm. Kızımla gerekli işlemleri yaptık ve Türkoloji bölümünde benimle ilgilenecek hocayla tanıştım. Derslere girme zorunluluğum yoktu ama hoca beni ve Türkiye'den gelen bir başka öğrenciyi sınıfıyla tanıştırmak istedi. Tabi kızımı bırakacak kimsem olmadığı için derse onunla girdim. Dersin sonuna kadar zor dayanan bir çocukla biraz rahatsızlık verdiğimiz bu sınıfı özür dileyerek terk ettim.

Çıktığım bu yolculuğu anlamlı kılmak adına bir şeyler yapmaya kararlıydım ama her şey elime ayağıma dolanıyordu. Almanca öğrenmeye niyet etmiştim fakat orada da mahalle baskısı beni şöyle bir ortasına alıp "oyna kahpe" yapmıştı. Hangi Türk öğrenciyle tanışsam, nasıl olup da beş altı ay içinde Almanca öğreneceğimi sorgulayıp, imalı, alaylı nidalarla benimle eğleniyorlardı.Çocukla orada ne aradığımı sormayanın da hatırı kalıyordu. İnsanlardan gördüğüm "go home yankee" tavrı beni daha da hırslandırıyordu. Evime dönmeyecek, dil öğrenecek, müzeleri gezecek, şehri sonuna kadar yaşayacaktım.

İlk iş kızımı verecek bir anaokulu bulmak oldu. Almanca kursuna gidebilmek için onu bir yere bırakmalıydım. Günlerce kızımla okul aradık, kapılardan çevrildik. Derken ağırlıkla Türklerin devam ettiği bir anaokulu bulduk ve işler yoluna girmeye başladı.

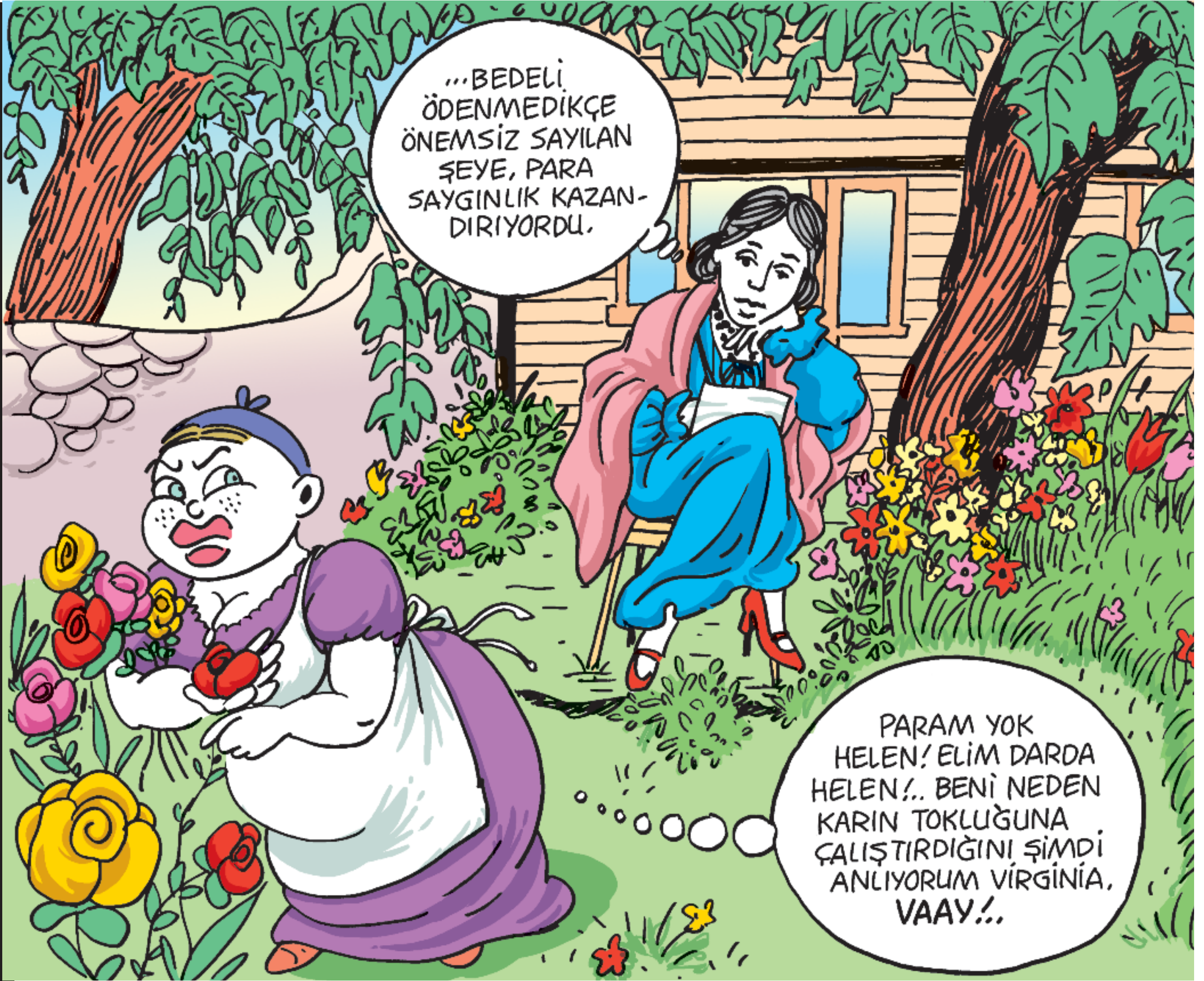
Sabahları kızımı, tuttuğum eve gayet uzak bir mesafedeki okuluna otobüsle götürüp, "cafe melange" almak için bir dükkâna uğradıktan sonra kursun yolunu tutuyordum. Bu arada Almancayı daha hızlı öğrenmek için aklıma bir fikir gelmişti. Türkoloji bölümündeki Avusturyalı öğrenciler Türkçe öğreniyorlardı ve onların da pratik yapacak bir Türk'e ihtiyaçları olmalıydı. Gerçi Viyana'daki Türk nüfusu pratik yapmaya elverişli bir bolluğu sağlıyor olsa da yine de benimle karşılıklı dil alışverişi yapacak birilerini bulabilirdim. İşte böylece üniversitedeki Gisela Hoca'ya bir e-posta gönderdim. Bu teklifimle ilgilenecek öğrencilerin olup olmadığını sordum. Üç tane kız öğrenci benimle dil değişimine niyetliydi.Bana e- posta gönderen bu üç öğrenciden birisinin yazdıkları tuhafıma gitmişti. "Emekliyim" diye yazıyordu. Yanlış anlamış olabileceğimi düşünüp buluşmak için onunla randevulaştım. Randevu saatinde kafeye gittiğimde karşılaştığım, yetmiş bir yaşındaki hayat dolu kadın beni çok şaşırtmıştı. Onun yazdıklarını yanlış anlamamıştım. O emekliydi ve Türkoloji bölümünde öğrenciydi. Başladık neşe içinde birlikte çalışmaya…

Ondaki öğrenme sevgisini hayranlıkla izliyordum. Türkçe kelimeleri nasıl bir zevkle tekrar ediyordu! İşte o zaman, yola çıktığımda ve yoldayken bana "Hanım sen de!" diyenlerin, ima edenlerin karşılarına çıkıp "Bakın! İnsan her yaşta öğrenir!" diye didaktik bir konuşma yapma hevesini kursağıma bastırdım. Evet, iman etmiştim ki öğrenmenin, yeni dünyalar keşfetmenin, dostluklar bulmanın ne yaşı ne de mekânı vardır. İmkân da imkânsızlık da bize bağlıdır ve hayat her zaman "Yeni bir hayat mümkün!" diyerek yola devam edenlerin azimleri sayesinde ayaktadır.

Yaşadığım bu sevimli aydınlamadan sonra fonda "haleluya" çalmadı ama İstanbul uçağının anonsu inceden bir yankılandı. Dönerken bu Viyanalı dostumdan İstanbul'da açmak üzere bir paket aldım. İçinde benim ve kızım için hazırlanmış güzel hediyelerin dışında bir not ve nakış işlemeli bir kesenin içindeki atkestanesi vardı. Benim sevgili dostum bana yıllardır cebinde taşıdığı uğurlu atkestanesini vermişti. Ona getirdiği gibi bana da uğur getirsin, eğer unutursam içimdeki her şeyi yapabilecek gücü olan kadını bana yeniden hatırlatsın diye…

Ramize Erer

Sorgulayan Helen

Adını Sen Koy

Ayşe Özer

Huckleberry Finn'in, Tom Sawyer'ın yaratıcısı Mark Twain bir dönem geçimini Mississippi Nehri üzerinde yük taşıyan gemilerde çalışarak sağlamış. Yazar olarak kullandığı takma adını da "iki kulaç derinlik" anlamına gelen İngilizce sözcük dizisinden almış. Büyük yazar, Adem ile Havva'nın Güncesi'nde Havva'nın Adem'in yanında gezerken, gördüğü her nesneye isim koymaya çalışmasının Adem üzerinde yarattığı gerginliği anlatır. Nereden bilmektedir bu yaratık, her şeyin ismini? Dudu kuşu gerçekten dudu kuşu mudur? Niagara diye isim taktığı şelale gerçekten Niagara mıdır? Oysa kadındır Havva, her şeyin adını bilmektedir. İsim koymak onun işidir. Mississippi Nehrinin kömürlü gemilerinin çarkçısı, ismiyle müsemma olmanın ne demek olduğunu bilir elbet.

Bir yersiz yurtsuzluktur bir ömür boyu yaşadığımız. Dünya hayatı bir sürgün yeridir, Havva'nın Adem'e yedirdiği elmayla sürüldüğümüz, öyle belletilir. Güncede, Adem'e kendini ispat etmeye çalışan Havva'nın o elma ağacının tepesine çıkıp o yasak meyveyi dalından kopardığı anlatılır. İlk yaratılanların aşk hikayesi o elmayla başlar. Çok yıllar sonra, Adem ile Havva'nın bir torunu şöyle der: "Ben onun sılası, kendimin gurbetiydim". Yurtsuz ademoğlunun, birine yurt oluşudur aşk.

Koca koca adamlar çıkar kürsülere, iri teorik laflar etmeye de güçleri yetmez, insan yüreğine değecek iki kelam etmeye de. Adını koyamazlar hiçbir şeyin. Kadın işidir o. Sosyal medyada kampanyalar başlatılır, Avrasya Tüneline isim verme çabasında yapılan oylamalarda Mustafa Kemal Atatürk ismi öndedir, ha gayret yüklenelim butonlara. Biri mahkemeye başvurur, adının önüne yazdırır 15 Temmuz Şehitleri diye. Evlenince önceki soyadlarını yitirmek istemediklerinden, kocalarının soyadlarıyla uzar kadınların adları. 3. Köprüye Yavuz Sultan Selim ismi konulur, o köprüden kardeşlik geçemez. Bağlantı yolları çok uzaklara atar insanı. Yurdun her köşesine bir müteahhit sahip çıkar. Avrasya Tünelinin adı Avrasya Tüneli olarak kalır.

"Adı olmayan şey yoktur" der, Ahmet Hamdi Tanpınar. Bizi öldürmek isteyenlerin ülkesinde nereye ne isim koysak diye sormaz bize kimseler. Adımız yoktur, numaramız vardır artık. Patlama alanlarında bir ölü sayısı, yaralı halde hastaneye kaldırılan bir beden adediyizdir. Sahne adlarıyla Meclis genel kurulundan yayın yapanlar, bir sonraki seçimde listelerde yer bulabilmek için en ön koltukta oturanlara yakalarındaki karanfili atarlar. En çok karanfil ve mum satılır adını koyamadığımız yurdun ölüm kokan sokaklarında. Bir sonraki anmada görüşürüz.

Adını koymanın vaktidir öyleyse. Bu bizim mücadelemizdir Havva'dan beri. Adını koymak bizim işimizdir kadınlar. Yılanların Öcü'nün Irazcası, "evin önüne ev yapılır mı?" demiştir kahredip yaratırken. Dünya sürgünümüz uzar da uzar. "Sabah olsun da gidelim ana". Kendinin gurbeti olmak düşmüşse de hep payına, hep başkasının sılasıdır kadınlar. Yeni bir yurt gerek bize, her yerinde kadın eli gezmiş. İlk ve son aşkımızsa bu gençlik çağımızda, o yurdu aşkla inşa etmek bize düşer. Bir el ver de, geçelim bu karanlıktan. Sonra bir bak, sıla mı, gurbet mi? Adını sen koy.

EVLİLİK ALBÜMÜ

MERAL ONAT

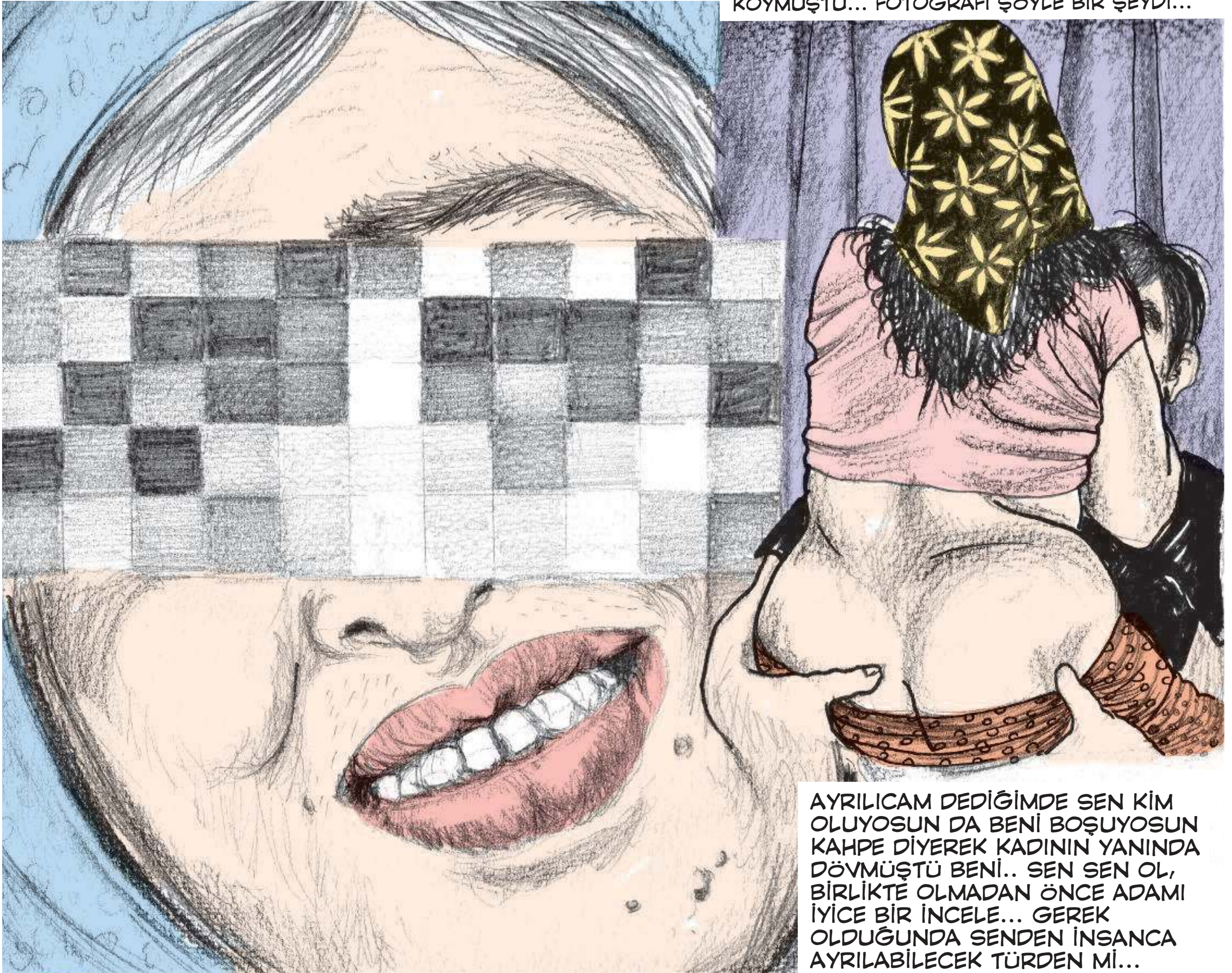
GÜZEL KIZIM BAK!... BU FOTOĞRAFIM TEMİZLİĞE GİTTİĞİM EVLERDEN BİRİNDE..... GİTTİĞİM YERLERE MECBUREN SENİ DE GÖTÜRÜR-DÜM BELKİ HATIRLA-MAZSIN... BABAN EVLİLİĞİMİZ BOYUNCA HİÇ ÇALIŞMADI, KAZANDIĞIM PARAYI DA ELİMDEN ALIP YEDİ...

HER GÜN DAYAK YEDİM.. KORUYANIM OLMADI.. OLMADIĞI GİBİ BAZI KÖTÜ KALPLİ ADAMLAR TELEVİZYON-LARDA, GAZETELERDE BABANI DURMADAN FİŞTİKLEDİLER, DOLDURDULAR.. KADINLAR YOK GÜLMESİN, YOK HAMİLE HAMİLE SOKAĞA ÇIKMASIN, PANTOLON GİYMESİN... EŞİTLİK FITRATA TERS... EŞİM DEĞİL ZEVCEM OLUR.....

BU RESİMDE GÖZLERİM İYİ ÇIKMAMIŞ.. ÖLDÜRÜLMÜŞTÜM YA ONUN İÇİN... NEDEN BENİM GÖZLERİMİ BUZLAMIŞLARKİ?.. ESAS BABANIN BAKIŞLARI BUZ GİBİYDİ, ONA AKIL AŞILAYANLARIN GÖZLERİ BUZ GİBİ... GÖZÜME BAKMAKTAN UTANIYOLAR DA ONUN İÇİN Mİ?.. HAYATTA UTANMAZLAR...

SABAHTAN AKŞAMA KADAR TEMİZLİK YAPIP EVE GELİP, EVİN İŞLERİNİ YAPIYORDUM... SENİN BÜTÜN İHTİYAÇLARINLA TEK BAŞINA İLGİLENİYORDUM... NE YALAN SÖYLİYİM KOMŞUYLA EVDE YAKALADIĞIMDA ÇOK KOYMUŞTU... FOTOĞRAFI ŞÖYLE BİR ŞEYDİ...

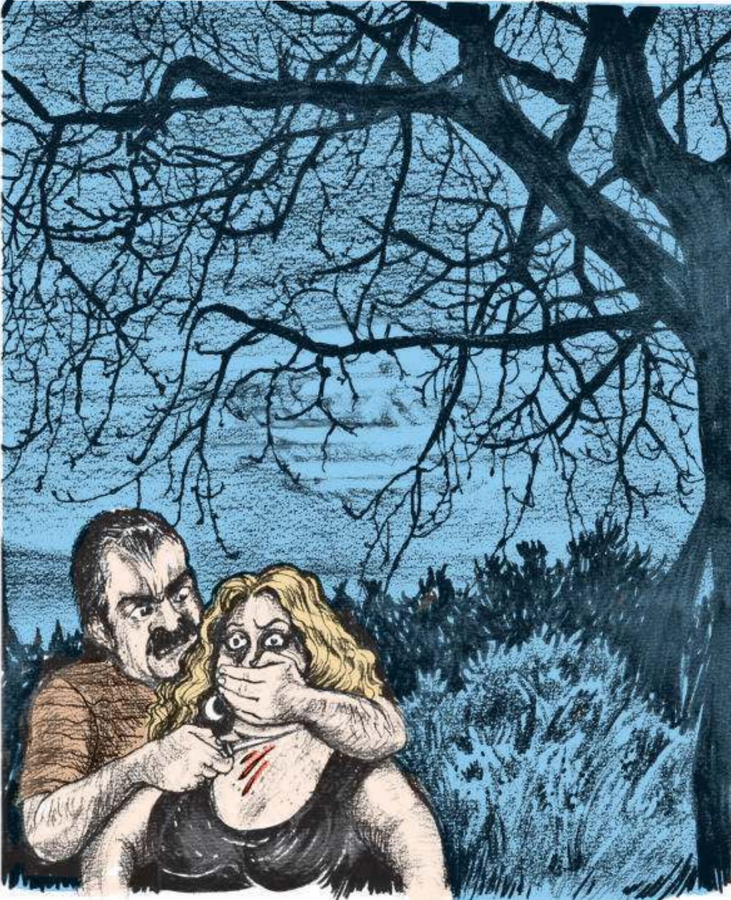

BOŞANMA DAVASI AÇTIM SONUNDA... BU EVDEN ANCAK ÖLÜN ÇIKAR DİYEREK GECE YARISI BOĞDU BENİ...

BAK BU YASTIK KILIFLARI DA ÇEYİZİMDEN... 6 LİRAYA SALI PAZARINDAN ALMIŞTIM... ÇİFTİNİ BULUNCA NE SEVİNMİŞTİM...

BAK... BU DA UZAKTAN BİR AKRABAMIZ FATMA ABLA... AYRILDIĞI KOCASI KONUŞALIM DİYE ORMANLIK BİR YERE GÖTÜRÜP 25 YERİNDEN BIÇAKLAMIŞTI... NE ZOR... YİRMİBEŞE KADAR BİR SAY HELE... BİR... İKİ... ÜÇ... DÖRT... BEŞ... BİTMEZ... ATMIŞA YETMİŞE KADAR DA BIÇAKLAYABİLENLER VAR DUYMUŞSUNDUR, FATMA ABLANIN KOCASI, YİRMİBEŞTE YORULMUŞ BIRAKMIŞ...

BU DA BABANLA DÜĞÜN RESMİMİZ... DURUŞMAYA DA AYNI BÖYLE TAKIM ELBİSE GİYİP GİTMİŞ. SAVCI AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS İSTEMİŞ AMA KIRPA KIRPA, YOK İYİ HAL, YOK TAHRİK BAYAĞI İSKONTO YAPMIŞLAR... ZATEN İNFAZ YASASI, USUL KANUNU DA DEĞİŞİR, YAKINDA ÇIKARSA ŞAŞIRMA...

CİNAYETLERİN ÇOĞU KADINLARIN BAĞIMSIZLAŞMA VE BİREYLEŞME NİYETLERİ NEDENİYLE KENDİSİNİ RAHATSIZ, MAĞDUR VE AŞAĞILANMIŞ HİSSEDEN VE KADININ YAKINI OLAN BİR ERKEK TARAFINDAN İŞLENİYOR. YANİ KADINLAR EN GÜVENLİ YER OLMASI GEREKEN EVLERİNDE ÖLDÜRÜLÜYOR... AKLA HAYALE SIĞMAYACAK KADAR UYDURUK BAHANELER İÇİN BİLE TAHRİK VE İYİ HAL İNDİRİMİ UYGULAYANLAR DA AYNI CİNSİYETÇİ AYIRIMI BESLEYEREK KADIN CİNAYETLERİNİ MEŞRULAŞTIRIYORLAR....

BU CÜMLELERİ NASIL KURUYORUM HAYRET... BELKİ DE BEN DEĞİL SEN KURUYORSUNDUR BENİM GÜZEL KIZIM...

BAK BU RESİM DE ÇEYİZİMDE GETİRDİĞİM YATAK ODASI TAKIMI... YATAK ODASINI KIZ TARAFI YAPAR DİYE BABAM ALMIŞTI TAKSİTLE... ANLAYACAĞIN, ÜSTÜNDE ÖLECEĞİM YATAĞI ASLINDA BANA KENDİ AİLEM ALDI... BU ALBÜMÜ HİÇ KAYBETME CANIM KIZIM.. İYİ SAKLA...

bengisu akyürek

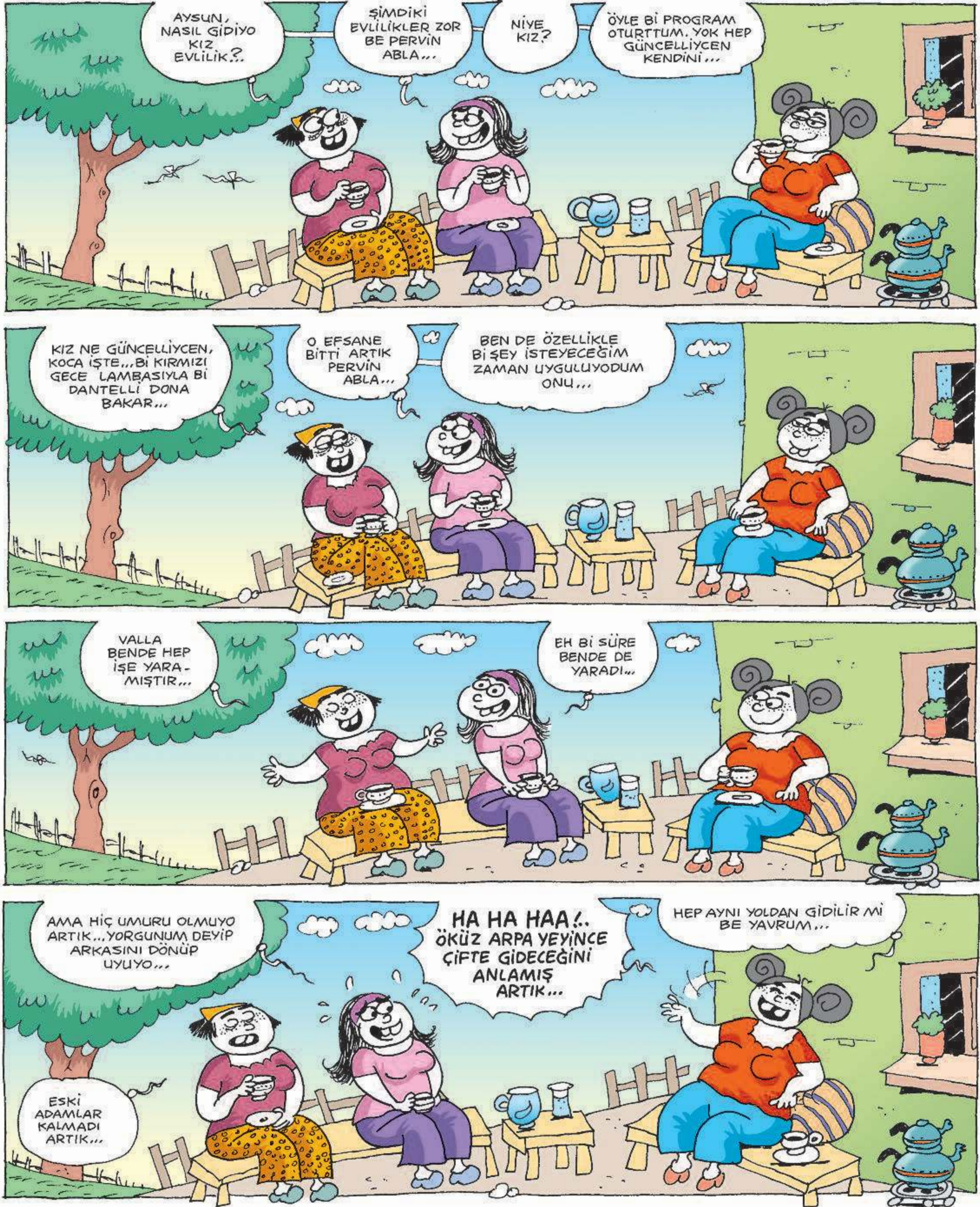

Yaşam Koçu Afet

feyhan güver

BAYAN YANI

2017-09
Aylık yaygın süreli yerel yayındır

BD Basın Yayın Tic. Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Yazıişleri Müdürü
Tuncay Akgün

Yayın Kurulu
Ramize Erer
Feyhan Güver
İpek Özsüslü

Renklendirme Editörü
Fikret Özdemir

Satış Müdürü
Şener Küçükkaptan
Abonelik Aysun Öztürk
(0212) 249 91 13

ADRES: Firuzağa Mahallesi Defterdar Yokuşu No: 19/1A Cihangir-Beyoğlu/İST
TEL: (0212) 292 9450 **FAX:** (0212) 251 5754
BASKI: LeMan Ofset (0212) 858 00 93
DAĞITIM: DPP A.Ş.

Fetiye Nene

İpek Özsüslü

